

Hungary, London,

4
9337

N. Károlyi Sárkány

játék kényvel, 3 február, 7 nap.

Színháztudományi Intézet

könyvtára 1961. sz. 9337

A három sárkány

933y.

Játék zenével, három felvonásban (7 kép)

Írta: Hunyady Sándor

Rendező: Hegedűs Tibor

A darab előadási joga kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadványállalatától (Budapest, IV., Bécsi-utca 1) szerezhető meg. Az engedély nélküli előadást szigorúan bünteti az 1921. évi LIV. tc. Copyright 1935. by dr. Alexander Marton, Budapest.

Színrekerült a VIGSZÍNHÁZBAN (először 1935 február 16-án) a következő szereposztásban:

Id. Csaholyi Balázs	Rajnai Gábor	Anna	Tiákos Ilona
Jf. Csaholyi Balázs	Jávor Pál	Dr. Kempelen	Góth Sándor
Zsófia	Góthné K. Ella	Dr. Kempelenné	Sitkey Irén
Júlia	Vágóné Margit	Feri bácsi	Somlay Artúr
Katalin	Zala Karola	Borza	Mály Gerő

Ida, Kitty, Zsuzsi, Férj, Feleség, Egy hölgy, Főúr, Ethordó, Borfű, Píkoló, Idegen, Imre, cigányprimás: **Magyary Imre**, Szakács, Angol tanár, Szóballány, Milkóné, Kövér nő, Fiatalember, Rendőr, Vidéki primás, Titkár, Angol úr, Fiala tisz, Első vendég, Második vendég, Harmadik vendég, Negyedik vendég, Rikkancs, Inas.

Történik: az I. felvonás első képe és a III. felvonás Csaholyi vidéki kúriáján, a többi Budapesten.

ELSŐ FELVONÁS

1. KÉP

(Szín: Falusi ház hallja. A ház nagyon jelentékeny, majdnem kastély. Tehát a hall is akkora, mint egy táncterem. De azért nem lehet szó főúri pompáról. A berendezés a magyar középnemesség ízlése szerint való. Rendkívül komótos, pedánsan tisztá. A karszékek támláján csipkehímzések. Egyébként is sok kézimunka és virág van a szobában. Hátral széles ajtó, az ajtó mellett jobbról balról egy-egy ablakpár. Az ajtón és a zöldszalus ablakokon át a napsütött teraszra lehet látni. Lángoló tavasz. A terasz kökörlátján egy sor muskátli cserép. Mindkét oldalon járás a lakás többi részébe. A szín közepén nagyon gusztyusosan, falusias bőséggel megterített kerekasztal. Az asztal körül magashátú bőrszékek. Az asztal fölött régi formájú függőlámpa, amely valaha petróleumlámpa lehetett, csak újabban szerelték át villanyra, amióta szeszgyár tartozik az uradalomhoz. A lámpáról keskeny, hosszú légy-papírszalag lóg. Délután fél öt. A nap erősen süt odakint. Úgyhogy bent a szobában ezzel szemben van egy kis munkácsyosan sötét árnyékoság. Az asztalnál három dáma, egy fiatal leány, meg egy úr uzsonnázik. Egy házikabáta öltözött magános férfi néhány lépessel odalt egy kis taburetnél cigarettát tölt... Az asztal körül cérnakesztyűs-kötényes inas segítkezik. Jelen vannak: Júlia, Katalin, Zsófia, idősebb Csaholyi, Kempelen, Kitty, Zsuzsi, Inas.)

KEMPELEN (ötvenes, fekete. sörtehajú, duplaszemöldökű, örménykülső férfi. Kisvárosi ügyvéd. Kaszinói adelnök, főkortes. Erőszakos, ravasz, vidéki betyár. Zsakettben van, hogyha muszáj, rögtön résztvehesen bármiféle hivatalos aktusban. Hirtelen nagy szenvedéllyel és gyűlölettel fölmutat a légy-papírra.) Ott van ni! — A bestia! Rászállt, megkóstolja, aztán elrepül! A fene egye

meg, ahány légy-papír csak van, mind svindli! — Egy se fog semmit. Csak bűdös! — Kezit csókolom! (Ezt már a kávéra mondta, amelyet az egyik dáma virágos csészeben etéje tett.)

KATALIN (a puritán, magyar, vidéki úri-asszonyokról nem lehet tudni, mennyi idősök. Negyvenesztendő korukban önként megöregednek, aztán meg eltűnőzök a dolgot. Katalin az ötvenes évek elején lehet. Szépen ezüstösödő haját kontyba jéssli. Nem divatos, de nem is ódivatú. Úgy van öltözve, mint egy úrihölgy falun, a saját házában. A lénye kellemes, jóságos, de nincs minden szigor nélkül. A férfi felé, akinek odaadta a kávét): Jövőre már nem lesz legyünk. A gazdasági udvart hátratesztük a szeszgyár mögé. Virággruppok lesznek az istálló helyén.

KEMPELEN: Virág? Akkor majd jön a légy helyibe a darázs! Hogy mit akar a jó Isten ezektől a bogaraktól?! MÉR nem teremtetett a helyükbe inkább több libát, fácánt, nyulat, mangalicát! Vagy esetleg több pénzt, kezit csókolom! Kis szárnyakkal a bankokon. Hogy az emberhez tudjanak repülni a százasok, amikor hívjuk őket. Pipipipipipi! (Mutatja, ahogy a csirkét hívják.)

ZSÓFIA (ugyancsak vidéki magyar úri-asszony). Még nem öreg. Alig lehet több negyvennél. De nagyon elfalusiasodott. Kövér, puros, kicsattan a vérmességtől. Veszekedős, parancsnokoló természet). Egyen Kuglófot, Kempelen! Ebbe nem mazsola van, hanem dunsztos meggy! Találmányom!

KEMPELEN (béléharap a kuglófba, telkesen): Hiszen ez rumos!

ZSÓFIA (bólint): Odaadom a receptet. Vigye el Evelinnek. (Kitty leül.)

KEMPELEN: Á, kérem! Azt tetszik hinni, lehet új dolgot csináltatni az én feleségemmel? Húsz év óta főz minden pénteken paszulyt babérlevéllel!

JÚLIA (hatvanéves, nagyon szép, magas-termetű, fehérső, tiszta profilú vén kis-

SZÉPSÉG — KOZMETIKA

(Kígyó-u. 2.), ahol a legmodernebb gépekkel végzik a szempó, mitesszeres, ráncos, szőrös és szemölcsös arcok rendbehozatalát, olcsó bértrendszer mellett. — Si parla italiano. On parle français. English spoken. Man spricht deutsch.

7 17946

asszony. Búzske, kevesbeszédű, maga a tiszt-
teletet parancsoló méltóság. Az oldalt ülő
férjéhez): Kihűl a kávéja, Balázs!

ID. CSAHOLYI (valamivel túl az ötvenen).
Szép férfi lehetett egykor, gavallér. De
most borzasztó módon el van hanyagolva.
A haja hátul a fejebűbján föáll, mint a
kakastaréj. Bizonyosan aludt ebéd után és
nem fésülködött meg, amikor fölkel a dí-
vánról. A háziruhája snittjében van va-
mami ódon sne.digség. Pecsétgyűrűt visel,
monoklit, pakompártot, békebeli bajuszt.
Rettenetes papucs alatt van, ami alól sza-
kadatlan, kedves panasz lázadással prób-
ál szabadulni.) Megyek már, csak még fel-
töltöm ezt a százat! (Gyorsabban kezd dol-
gozni a cigarettahűzlénnel, a töltőt a mellé-
hez szorítva nyomja ki a dohánnyt.)

KATALIN: Kempelem, maga elejitél
fogva az ügyvédünk. Ismeri a dolgaikat.
Azért hittuk ki, hogy tanácsot adjon! Baj
van!

KEMPELEN: Tudom. A fiúval.

ZSOFIA: Honnan tudja?

KEMPELEN: Hiszen be tetszett mondani
a telefonba a pesti sürgönyt.

ZSOFIA: Az első. De azóta jött még vagy
tizenkettő. (Kitty feláll.)

KATALIN: Az utolsó így szól. (Kivesz a
kebeléből egy sürgönybánkettét.) »Adósság
becsületbeli. Ha vasárnapig nem kapom
meg a nyolcezer pengőt, hétfőn már nem
vagyok az élők sorában. — Mindnyájatokat
ölel Balázs.«

KEMPELEN: Jó hosszú sürgöny. Pazarló
ember, akinek ilyen hosszú sürgönnyt van
szíve küldeni.

ZSOFIA: És ezek a telegramok mind ke-
resztülmennek a postáskisasszonyon. Ami-
lyen szája van, tele tölti a históriákkal az
egész megyét.

KATALIN: Vasárnapig kell neki a pénz.
Mit csináljunk, Kempelem?

KEMPELEN (megvakarja a fületövét):
Nehéz tanácsot adni. 8000 pengő tengernyi
összeg. És lehet, hogy a fiatalúr csak viccel
— De hátha mégis komoly a dolog! — Most
tessék elképzelni, hogyan ülnék itt együtt,
hogy néznénk egymás szemébe, ha csak-
ugyan csinálna magával valamit a gyerek.

JULIA (méltóságteljesen): El kell küldeni
a pénzt!

KATALIN (sóhajtván): Mindig csak ez a
végal!

ZSOFIA (dühösen odafordul id. Csaaholyi-
hoz): Ez a te véred! — Eb kölyke lehet csak
a kutyának!

ID. CSAHOLYI (lecsapja a cigarettatöl-
tőt): Ne gyalázd a fiamat, Zsófi! Engem
gyalázhatsz! De a fiamat nem engedem! —
Szegény Viola megfordul a sírjában!

KATALIN: Ó, hiszen bár az anyjára ütött
volna ez a fiú. Áldott lélek volt szegény
Viola! Dehát nem rá hasonlít. Olyan,
mintha kiköpték volna!

ID. CSAHOLYI: Hát hogyha rám hason-
lít, akkor rátok is hasonlít. Mert mi négyen
testvérek vagyunk. Nem tagadhatjuk.

ZSÓFI: Sajnos!

ID. CSAHOLYI (összekulcsolt kézzel fo-
hászodik az égre): Csak nőekkel ne legyen

dolga az embernek! Bár élne az uratok!
Milyen másképp tudnék velük beszélni!

ZSÓFI (komolyan): Hagyd nyugodni az
uramat, Balázs, ott Kamionkánál!

KATALIN (rájaldalmas visszaemlékezéssel):
És az én Kálmánomat a vöröstornyai szo-
rosban!

ID. CSAHOLYI: Tudom. Tizenöt éve gyá-
szolok veletek együtt! Csak ne mondanátok
minden nap az arcomba a bajotokat, mintha
én még tehetnék róla, hogy élve marad-
tam! (Mutatja a fejebűbját.) Talán bujkál-
tam én? Talán dekkoltam én? Kérdezzétek
meg az ezredtársaimat, ki voltam én a
fronton?! (Fokozatosan dühbehozza magát,
feláll.) Itt a szúrásom! (Feltűri a nadrág-
szárát — most látszik, hogy tarha, posztó-
szélből varrt szobapapucs van rajta — mu-
tatja a fuszekli fölött csupasz vádlíját.)
Itt a srappell!

ZSÓFI: Túrj már le a nadrágod, Balázs!
Eleget láttuk a sebeidet! (Kitty gyümölcsöt
hoz.)

(Id. Csaaholyi morcosan az asztalhoz ül, az
a nő, amelyik mellé a rendezés szerint ke-
rül, tüstént a gondjába veszi, mint egy
kis babát, és simítja a haját, leveri a do-
hányport kabátjáról stb.)

KEMPELEN: Hogy kezdődött az úrfival
az a dolog? Mert mindig szokott a nagy
baj előtt lenni egy kis pöntyögés. Ahogy a
cigány stimmel a nóta előtt.

KATALIN: Pénzkunyeráló levelekkel kez-
dődt. Mind a hármunknak írt külön-külön,
titokban...

ZSOFIA (mégersen): Mi meg küldtünk is
neki mindig. Hol ötvenet, hol százat...

JULIA: Én százötven pengőt dugtam neki
minden hónapban.

ZSOFIA: Ami alma, sonka, kolbász, disz-
nósajt, száraz sütemény innen felment...
(Gesztussal). Fél Pestet eltarthatta volna be-
lőle!

KATALIN (panaszkozva): Idehallgasson,
Kempelem! Ez a rossz fiú kicsikart belőlünk
havonta öt-hatszáz pengőt! Hát mondja,
Kempelem, nem elég ennyi egy huszonöt éves
kölyöknek, akinek tanulni kellene az egyete-
men?

KEMPELEN: Hja, kérem! (Gesztussal).
Aki ilyen prima családba születik bele!

JULIA: Az a művész nő lesz a dologban.
Mindjárt féltém, amikor megláttam a szán-
házi lapban a fotográfiát, ahol együtt van-
nak levéve. »Tatár Anna és hódolónak ud-
vara a löversenyen.« Tatár Anna? Mit keres
az én öcsém Tatár Annának az udvarában?
(A fiatal lányhoz). Eridj ki Kata, ez nem
tartozik rád!

KITTY (18—19 éves, falunak öltözött,
finom kisasszony. Megvan neki is az mezei
zamata, de mégis városiasabb kissé, mint a
családja): Drága Julia néni, hívjon Kitty-
nek! Nagyon megszóktam Drezdában. »Kata«
nem európai név...

ID. CSAHOLYI (keresztülbeszél a lányon):
Maga ehhez nem ért, Juli. Maga hivatalból
szerelemellenes. Azért is maradt pártában.

JULIA: Ez szerelem? Ez ocsmányság!
Fuj! Micsoda manirokat tanulhat Balázs
annál a nőnél! (Megint a lányhoz.) Igazán

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

Kitty! Nem valók hozzád ezek a dolgok!

KITTY: Szóval komolyan akarják, hogy menjek ki? Miért? Felnőtt ember vagyok. Két évig nevelkedtem Drezdában. És legalább annyit tudok az élet dolgaiból, mint maguk. (Leül.)

ZSOFIA: Ezt te főzted, Juli. Te beszéltél rá, hogy küldjem tanulni külföldre. (Gesztussal.) Hát elküldtem!

KITTY (Zsófiához): Nagyon jól tette ma-mal Kinyílt a szemem és a lelkem. Vagyok valakit Európai ember vagyok itt: Nyir-Borzatón! A pusztán! És nevetve hallgatom már egy hete, amit Balázsról suttognak az-zal a színésznővel. Mi van abban? Tetszik neki, — megfizeti! Sőt kitűnő, hogy ilyen híres nővel van neki dolga! Csak jó zongorán lehet zenét tanulni!

ZSOFIA (szigorúan): Megkávéztál fiam?

KITTY: Igen, mama.

ZSOFIA: Akkor fiam, amilyen »valaki« vagy és amilyen »európai« vagy, úgy mégy ki innen! (Az asztalra ül.) Felálls és kimégy! Befogatsz a talyigába és kimégy az istállóba! Stichpróbát csinálsz, nem folyik-e valami dísznőség a fejésnél?!

KITTY (földáll): Megyek mama. De csak azért, mert a parancsot munkával kötötte össze! (Kimegy.)

ZSOFIA: Szemtelen kölyök!

ID. CSAHOLYI (Zsófiához): Ez meg a te lányod. Nem adnád be a Ludovikába, had-apródnak?

KATALIN (sóhajt): Szegény lány! Neki fáj a legjobban a színésznő. Éppen azért védte olyan tüzesen Balázst. Ismerem ezt az érzést. En is voltam szerelmes valaha az unokabátyámba!

JULIA: Szerintem attól a nőtől kellene legalább megszabódtítani Balázst! Iszonyú, mi pénzbe kerülhet egy ilyen híres színésznő!

ZSOFIA: Tán ékszerekre ment el a tömérdék pénz! — Karperecre a hölgynek!

KEMPELEN: Lehet. Bár én ezt nem értem. En soha életemben nem vettem még nőnek egy szál szegfűt sem. (Büszkén.) Nekem mindig rapplim volt, hogy saját magamért szeressen, aki szeretni akar.

ID. CSAHOLYI (közben megkávézott, kikaparta a fűdzsáját, körülnéz az asztalon, nem találja, amit keres, kiabálni kezd a jobbajtó felé): Ferenc! Ferenc! (Szünet.) Jöjjön már valaki!

ZSUZSI (kis szolgátlány, szabolcsi parasztviselőben. Félig gyerek még. Befőn, közel megy az asztalhoz, bátran, tisztán): A nagyságos úr kiáltott? Tessék nekem megmondani, mi kell?! Mer Ferenc átment a szeszfőzdébe segíteni a szerelő úrnak.

ID. CSAHOLYI: Eridj, lányom. Csinálj nekem egy vékony spriccet, sillerből, Mohai Ágnessel.

KATALIN: Ne igyál bort a kávéra, Balázs. Nem stimmel.

ID. CSAHOLYI: Hát mit igyak? Ezt a pokolverte salétromos kútvizet igyam?

ZSOFIA (id. Cseholyihoz): Kapsz a reggelihez, meg a tízóraihoz törkölyt. Ebédhez egy félliter rizlinget. Vacsorához másik félliter egrit. Elég annyi szesz egy emberbe.

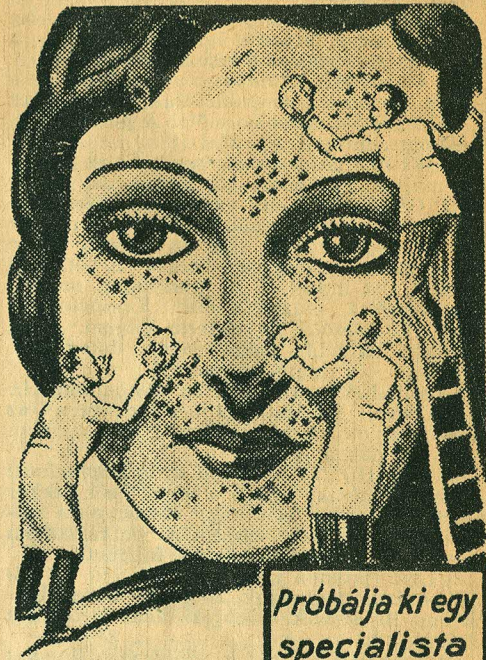
ID. CSAHOLYI (a kis cselédhez): Csak menj lányom, hozzád, ahogy magyaráztam.

ZSUZSI (Zsófiára néz): Hozhatom Zsófi nagysága?

ZSOFIA: Nem.

Az Ön új bőre

fehér, üde, bársonyos.

Próbálja ki egy specialista receptjét

Törölje le a mitesszereket és csúnya bőr - korpákat

A legutóbbi időben történt felfedezések immár lehetővé teszik, hogy minden nő rövidesen megtisztítsa, finommá és fehérré változtassa arcbőrét, akármilyen durva és csúnya színű volt is eddig. Az új fehér (nem zsíros) Tokalon krém tonikus, adstringens és fehéritő. Azonnal behatol a pórusokba, így megszünteti a bőrmirigyek irritációját és összehúzza a kitágult pórusokat. A mitesszereket feloldja és eltünteti; ugyanígy eltünteti a ráncokat és a bőr ernyedtségét. A legszárazabb bőrt is felüldíti, a zsíros bőr fényét viszont megszünteti.

Aki az új, fehér Tokalon krémet minden reggel rendszeresen használja, az egész biztosan feltűnően üde és szép arcbőrre fog szert tenni, olyanra, amelyet sok más készítmény használata által nem érhet el.

ZSUZI (id. Csaholyihoz): Tetszik látni, nem hozhatom. Nem engedik meg. (Részvételen.) Nem kell valami egyéb a nagyságos úrnak! (Vár egy pillanatra, aztán megfordul és a csipőjét riszálva kísértél a színről.)

ID. CSAHOLYI (villámsujtattán néz maga elé, majd amikor Zsuzsi már kiment, föláll, viharos szenvedéllyel elkéservedve): Hát ez már az utolsó! Színültig a pohár! Kicsordult! Jól van, gyámság alatt vagytok! A nőtestvéreim gyámsága alatt! Csakhogy ez már nem gyámság! (Ordítva üti az asztalt.) Ez rabszolgaság!

KEMPELEN (nagyon nyugodtan): Ne üvöltés, Balázs. Nincsen igazad! Elcsapja a hasát, ki fröccsöt íszik tejeskávérára!

ID. CSAHOLYI (magánkívül): Nem az a koszos kis bor! A megaláztatás! Megaláznak a vendég előtt, a család előtt! A porban csúszok már, mint a giliszta! (Sír.)

ZSÓFI (mélységes lenézéssel): Es ez ember majdnem fő spán lett Bereg megyében!

ID. CSAHOLYI: Itt vagyunk ezerhatszázhatvanöt holdon! Annak a felét jogszerint az enyém, meg a fiamé. Hát az enyém belőle egy rög? Az enyém egy kalász? A fenét az enyém! Ott indult el a disznóság, amikor benyomtak a kuratéla alá! (Kempelenhez, nagy emfázissal.) Te ismeresz engem, Józsi, fenékgig! Mondd meg, jogos dolog volt gyámság alá tenni engemet?!

KEMPELEN (rendületlen nyugalommal): Jogos volt, Balázs! Elpuoltad volna az egész vagyont. A nővéreid meg adósságmentesen tartják a földet.

ID. CSAHOLYI (levegő után kapkodva): Hátha mindenki csak ellenem izél, akkor nincs más hátra, minthogy bemegyek a szobámba, a szájamba veszem a lankasziaterem csövét! Aztán kereshetitek a fejemet!

JULIA (minden ijedelem nélkül): Mi rövid porázon foghatjuk, Zsófi. De abban igaz van Balásznak, hogy ez nem tartozik a szolgáltókra!

ID. CSAHOLYI (aki az előbb még líhegett és villámolt, erre tökéletesen hangot változtat. Odamegy a nénjéhez, melléjébükk, átöleli. Hízelegve, mint egy cigány): Mindig tudtam, hogy maga az én pártomon van, Julikám! (Edesdeden duruzsolva.) Kocává híznak a parádéslovak a sok állástól... (Könyörgőve.) Hadd jának be velük délutánonként Nyiregyházára! Az élő Istenre esküszöm, hogy nem megyek, se a kaszinóba, se a kávéházba. Nem veszek a kezembe kártyát, csak a cukrászdában gibicelek az uraknak!...

ZSÓFI: Itt van. Ezt forgatja a fejében, amikor mi a fia életéről beszélünk!

ID. CSAHOLYI (megdörzsöli a homlokát): Persze, a fiam! (Nagyképen.) Annak bizony el kell indítani a pénzt. Mert ha az a fiú becsületbeli dolgot csinált, akkor az végezne is magával! En mondom! Az apja!

KATALIN (savanyúan): Kempelen kérem, menjen fel Pestre. Odaadjuk a pénzt. Rendezze el a dolgot!

ZSÓFI (sóhajjal): Fél esztendő spórolása. Az egész haszon a répán!

KEMPELEN: Boldogan! (A homlokára üt.) Baj van! Ma péntek. Mára kéne utaznom...

UJDONSÁG!

Hőléggel vulkanizálva

+ DONNA + **EGÉSZSÉGÉT**
≡ ÖVJA! ≡

Kérje egészségügyi szaküzletekben

JULIA: Nahát a Mi akadály? KEMPELEN: Holnap igazgatóság ülés a takarékban. Nem a magam kondíciójára gondolkod. De a betétesek. Csaholyi vagyon is fekszik a bankban.

KATALIN: Ejnye, de kellemetlen! KEMPELEN: Menjen fel a dámák közül valaki személyesen. Egy kis Pest! Biztosan kell kalap, strimpfli, miegymás.

ZSÓFI: En nem mehetek a disznók miatt. Most épitem a hizlaldát.

JULIA: En pedig öreg vagyok már. KATALIN: Nekem meg nincs kedvem sem színezőnőkkel, sem uzorásokkal tárgyalni.

JULIA: Keserves, hogy ekkora familiában ne legyen kéznél egyetlen férfi! (Mind önkénytelenül id. Csaholyira néznek, aki éppen rágyújtott, fujja az orrán a füstöt. Hosszú csönd.)

ID. CSAHOLYI (nagy szünet után): En nem szólok. En nem kínálkozom. En rárm nézhetnek!

ZSÓFI (legyint): Terád nem lehet pénzt bízni. Megmutattad, amikor elküldtünk bikkát venni.

ID. CSAHOLYI: Az más volt. — Bika-péNZ. De ez a gyerekm dolga. (Fenygetően.) Es ebben aztán még az árnyékát sem tűröm gyanúsításnak! (A három asszony összedugja a fejét, izgatott sutlogással tanakodnak.)

JULIA (id. Csaholyihoz a tanácskozás szünete után): Nahát a kezébe estünk. Lelke rajta, ha valamí komizságot fog csinálni velünk.

ID. CSAHOLYI: En? Eén? (A tenyere a mellén.) Becsületszavamra mondom!...

KATALIN (könyörgőn): Ne élj vissza vele Balázs, hogy rádszorultunk!

JULIA: Minék sirsz előre Kata?! — Felküdjünk le aludni azzal, hogy tisztességes ember!

ZSÓFI (id. Csaholyihoz): A fiad pénze szent! Abból a magad mulatságára egy garaszt ki ne szórj! Kapsz tőlünk külön költségre. Tur-retur másodosztályú vasúti jegyet...

ID. CSAHOLYI: Nem megyek másodikon! Nem magamért! Értetek! Ti talán nem tudjáték, kicsodák vagytok?!

KATALIN: Hogy ugrál! Hogy henceg!

ZSÓFI: Pólturás malac a garascs kötélén!

ID. CSAHOLYI: Valami »költségekről« beszéltek! Mennyit gondoltatok?!

ZSÓFI Mondjuk.. harminc pengőt!...

ID. CSAHOLYI (keserű nevetéssel — Kempelenhez): Kaecgd ki őket, Józsi! Pestre harminc pengőt! Ahol már maga egy borotválkozás öt pengő! Tíz éve nem jártam fent, nem láttam — de hallom, hogy fiákker sincs már! Egyenest autombilba muszáj ülni az embernek!

ZSÓFI (id. Csaholyira mutat, a nővéreihöz): Ni, hogy villog a szeme! En belelátok! En tudom mit gondol! Ne küldjük mégse, Kata!

KATALIN: Persze, hogy jobb volna, ha te mennél!

ZSÓFI (kétségbeesve): Mi lesz nélkülem a hizókkal? (Csönd. Az asszonyok tancstalanul nézik egymást.)

JULIA (id. Csaholyihoz): Ne féljen, maga megy! Mi nem tudunk innen moccanni a nehéz természetünkkel!

KATALIN (jóindulatúan): Szagoljon egy kis várost. Látom, eleped a vágyakozástól...

ID. CSAHOLYI (tillatkozva): En epedek?! En vágycokozom!?

JULIA: Hanem ne szégyenkezzen magáért! En láttam magát egynapos korában paprikaveresen visítani a pólýában! Érjem meg végre, hogy férfíva serdült az a poronty!

KATALIN: Spóroljon! Ne gondoljon mindig dínom-dánomra! Két pengő a menü a Jägerhornban.

ZSÓFIA: Nemcsak a Hungária van a világon. Van Makkhetes is. Menjen oda. Egyen zónapörkölet!

ID. CSAHOLYI: Miért nem mindjárt az árokpartjára szálljak?!? Mi sejtelmek van nektek az ilyesmíró!?! Odairaom a nevem a fogadóban a bejelentőladára: Csaaholyi Balázs! Az ilyesmi nemcsak gyönyörűség. Ennek konzekvenciái is vannak!

ZSÓFIA: Na jó! Adunk százötvenet! De ezzel punktum! Meg ne próbálj tovább feszíteni a húrt! (Az ügyvédhez.) Gyerünk Kempelen! Telefonáljon a bankba! (A másik két asszonyhoz.) Gyertek ti is. Kell a bonra mind a hármunk aláírása!... (Valamennyien kimennek a baloldali járáson.)

ID. CSAHOLYI (pillanatra egyedül marad. Mint akit valamit rettentő nagy boldog izgalom ért, szinte freudi alapon dűnnyögni kezd) »Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsáral...« Pattint egyet az ujjával, aztán feláll, lázasan körülsetálja az asztalt, a bajszát pedri, haját borzolja. Valami az eszébe jut, kiabálni kezd): Zsuzsi! Zsuzsi! Zsuzsánna!

ZSUZSI (bejön, odamegy a gazdájához, mély részvétellel): Azért betötöttem a fröccsöt, nagyságos úr! Odadugtam a poharat a tornácra, a második muskátli mögé!

ID. CSAHOLYI (vidáman megcsípi a gyereket állát): Kell a devlának a biüdös boro! Lehozzátok a padról a kofferemet. Azt a nagy, sárgabőr, szijas koffert a rézeimerrel! (Egyre emelkedő, dagadó boldogsággal.) Alótra jönnek a cipők! Két pár barna, két pár fekete! Rája a pepitaruhám, a kékruhám, a szürkeruhám, a szmókingom! (Szinte zokog a gyönyörtől.) A bécsi selyemingeim, a monogramosak! Ami kravátli a kaszniba van, mind! A zsebkendő mind! A harisnya mind!... (Elhallgat, mert az előbbi társaság visszatér a szívre.)

KATALIN (gyanakodva): Mit trafikálsz megint ezzel a gyerekekkel?

ID. CSAHOLYI (most nagyon gyámoltalannak játssza magát, sírdínkozva): En trafikálok?! Arrul beszélék, hogy lökjék be a rongyatmat valami pakktáskába!

KATALIN (szigorúan): Nem kell itt semmiféle hosszú pakkolás! Egy napra mégy, legfeljebb kettőre.

ZSÓFIA: Nekem vasárnapra idehaza legyen! Megbúbozlak, ha vasárnap este üresen tér meg a kocsai az állomásról!

KEMPELEN (előrejön id. Csaaholyihoz): Hát barátom, utazol! (Megnézi az óráját.) A délután! gyorsot már elkésted, de a hajnali személyre bőven felszállhatsz Sünfalván! Holnap ilyenkor Pesten leszel! Jó mulatságot! (Parolázik.)

ID. CSAHOLYI: Hozzak valamit, József!

KEMPELEN: Két gramofónlemezt, ha szíves lennél! Mindjárt felírom a címüket! Huszonnégy pengő az egész! Nesze, itt van rá a pénz. (Benyúl a brifasztájába, aztán amikor már a két ujjá közt a bankó, ami-

kor már id. Csaaholyi nyúl a pénzért, megijed, meggondolja a dolgot, visszatessi a huszast a biztos helyre.) Különbén né fáradj! Nem merlek terhelni veled! (Elteszi a zsebébe a pénztárcát.)

JULIA (sértődötten és bánatosan): Na tessék! A legjobb barátja nem mer rábízni huszonnégy pengőt! Mi meg egész kis vagyont adunk a kezébe.

(A három asszony körülfogja az idősebb Csaaholyit. Egymásra kopirozva, gyorsan beszélnek. Kérlelik, fenyegetik, terrorizálják, majd leszedik a lábáról.) »Egy kis komolyságot Balázs!« »Egy kis szerénységet Balázs!« »A fiad életéről van szó, Balázs!« »Gondold meg Balázs!« »Legyél már egyszer ember a talpadon, Balázs!«)

ID. CSAHOLYI (középen, a három nő között. Befogja a fülét. Védekezve, tiltakozva, félig komolyan, félig tréfásan, mintha a mennyekekből kérne segítséget): Hozzák már azt a vonatot! Hadd szabadulok ettől a három sárkánytól!

(Függöny)

2. KEP

(Szín: A Hungária éttermének egyik részlete. De ebből a részletből érődik az egész terem hangulata és arányai. Néhány fehér abroszos asztal, a jellegzetes vendéglői szer vízzel és virágdísszal. Este, kilenc óra tájt. Egy nappal az első kép után. Amikor a függöny kettényílik, egy nagyon angolos külsejű úr rendületlen gépszerűséggel eszik az egyik asztalnál. A másiknál egy normális pesti házaspár ül. Eppen vacsora után vannak. Túl már a feketekávé is. A lát-

Szeplők ellen, továbbá májfoltok, pörsenések ellen

Crème Montreuil Edy

RENÉ MONTREUIL, PARIZS.

Biztos! Gyors! Kellemes!

Kapható minden előkelő szaküzletben!

Főraktár Magyarországon:

Török Patika, Budapest, Király-u. 12.

Jugoszláviában: Kosmochemia K: D.

Zagreb, Rackoga ul. 7.

Ausztriában: Alte Feldapotheke

Wien, Stephanplatz 8.

Romániában: Minerva gyógyszerár,

Oradea, Piata unirie 5.

hatatlan forrásból aradó, de világosan állítható cigányzene Dvorak »Humoreszk-jét djátssa).

ID. CSAHOLYI (balról jön. Amilyen elhagyatott volt az előző képpen, most úgy kicsipte magát, egyenesen, határozottan mozog, végre leül két asztal távolságban az ünnepekhez angoltól. A Főúrhoz, aki felsorakozik mellé az Ethordóhoz, a Borfiúval és a Pikolóval együtt): Valaki menjen ki a recepióba. Mondja meg a portásnak, ha egy barna fiatalember Csaaholyi Balázst keresi: itt vagyok az étteremben.

PIKOLÓ: Igenis, kérem! (Kirohan).

ID. CSAHOLYI (már ül, ránéz az Ethordóra, aki parancsot várva áll mellette): Magát mintha már láttam volna valahol! (Nyúl az étlapért).

ETHORDÓ: De mennyit, méltóságos úr! Amikor a Dungsverszky úrral fel tetszettek jönni a Bácskából.

ID. CSAHOLYI (sértődötten): Maguknak mindenki a Bácskából jön, aki egy vendéglőbe betesz a lábát! (Határtalan büszkeséggel). En nyírségi ember vagyok! (Szemébe csipi a monokliját, nézi az étlapot).

ETHORDÓ: Ha szabad ajánlanom, van egy szenzációnk, Ludaskása.

ID. CSAHOLYI: Abba fulladunk mi bele falun! Nekem hozzon egy szép fogas-filét roston.

ETHORDÓ: Igenis, méltóságos úr!

ID. CSAHOLYI: És kérek egy pohár sört... Nem, sört ne is hozzon! Nem tőtöm magam árpával! Hozzon mindjárt egy Littke For Englandot!

ETHORDÓ: Igen! (Balra el).

ID. CSAHOLYI (a Főpincérhez, aki az asztalnál maradt): Kicsoda ez a szomszéd-ban?

FŐUR: Egy angol. Itt lakik a hotelben.

ID. CSAHOLYI (mert a zene most már valami régi táncszót játszik — felháborodva): És maguk ezzel a muzsikával tömik a külföldet?! Menjen oda a primáshoz, mondja meg neki, hogy: »Rózsabokor a domboldalon!« De ne nekem játssza! Ennek az angolnak húzza. Onnan messziről, egyenesen bele a fülbe. Ha igazi primás, nem csurran félre egy decit sem a nótából.

FŐUR: Igenis, méltóságos úr!

BORFIÚ (jön a pezsgőhűtővödörrel, kinyitja a palackot, tölt. Fölhangzik a megrendelt nóta. A Főúr visszajön).

ID. CSAHOLYI (a Főúrhoz, az angolra kacsintva): Hegyezi már a fülét!

FŐUR: Melegszik. (Ebben a pillanatban az angol előhúzza a zsebéből egy újságlepedőt, kibontja, olvasásba mélyed).

ID. CSAHOLYI (megdőbbenve, méltatlankodva): Hogy a fene a természetit! Ilyenkor olvas!

IFJ. CSAHOLYI (jól nőtt csinos fiatal ember. Nagyon hasonlít az apjára, akihez a gyermeki szereteten kívül valami pajtás-kodó bizalmasodás kapcsolja. Oldalt jön. Észrevétlenül odaáll az asztalhoz): Jóestét, papa!

ID. CSAHOLYI (felneéz, feldől): Szervusz,

Sokat Kereshet mert 80 százalék idő-megtakarítással termelhet bármilyen kézimunkát, kézi kötökészülékemmel. Oktatás ingyen! Készülék 10 pengő. Budapest, VI., Lehel-u. 17/a. T.: 91-8-64

te bieskás! (Mecsgéskolja a fia mindkét arcát, aztán végignézi). Ahhoz képest, hogy milyen telegramokat küldögetsz haza, elég jó színben vagy egyelőrel!

IFJ. CSAHOLYI: Ne kínozzon, papa! Hozott pénzt?

ID. CSAHOLYI: Nem hoztam! (Leül.)

IFJ. CSAHOLYI (melleje ül és félreint a pincért, aki oda akar jönni): Ne kínozzon, papa! Erzem, hogy hozott! Mért akarja, hogy kétségbeesem?

ID. CSAHOLYI (szemrehányóan): Megérkezem. Nem vagy kint a vonatnál. Elmegyek a szállásodra. Nem vagy otthon...

IFJ. CSAHOLYI: Miért kínoz, papa? Csak este tudtam meg, hogy itt van, amikor hazamentem, átöltözni és megkaptam az üzenetét.

ID. CSAHOLYI: Hol jártál egész délután?

IFJ. CSAHOLYI: Lóversenyen.

ID. CSAHOLYI: Példátnál! Minket odahaza a hideg lel miatta! Ó meg a lóversenyen van. Legalább nyertél!

IFJ. CSAHOLYI (szégyenkezve): Három pengőt.

ID. CSAHOLYI (megvetően): Krajcáros János. (Tölt a fiának, koccintanak).

IFJ. CSAHOLYI: Ne kínozzon, papa! Gondolja meg, hogy a költségeken kívül egy pengőm volt össze-vissza. Azzal virschoftoltam hét futamon keresztül. (Rimánkodva). Adja már ide papa a pénzt!

ID. CSAHOLYI (nagyképpen): Mi a három nénéddel együtt szakadásig túrjuk a földet. Te meg dobélsz. Mikor fogsz már megkomolyodni?

IFJ. CSAHOLYI (kidől belőle a panasz): Hagyjanak engem békében azzal a megkomolyodással. Próbálja megkérdezni tőlem papa, hogy mi az a jog?

ID. CSAHOLYI: Nahát, micsoda? (Koccintanak).

IFJ. CSAHOLYI: Dunsztom sincs róla! Azt se tudom, mikor élt a Verbéczy? Én nem vagyok jogásznak való. Én nem vagyok Pestre való. Én furdóvendégnek érzem magam ebben a városban. Mintha Abbáziában lennék, vagy Siófokon! Ez nekem nem munkahely. Falusi fiú vagyok. Oda-születtem.

ID. CSAHOLYI: Naiszen. Ahogy te megtudnál ülni falun!

IFJ. CSAHOLYI: Istenien, papa! Persze, nem úgy, hogy kölyöknek vesznek, aki kikap, ha egy skatulya purzicsánt hozat a »Hangyából!« Dolgozó úr akarok lenni. Aki maga szabja meg a munkáját. (Sóvárogva). Lenne egy kis Balillám, vagy egy kis Fordom. Amikor nincs dolog, beugranék Nyiregyházára, sátorostinnepeken felszőknék Pestre... Tudja, mit olvasok én este az ágyban, Apám? Plósz könyvét, az »Ideális tejjgazdaságot«, meg Szlávi könyvét, a »Műtrgyát!...!

ID. CSAHOLYI (vállat von): Zsófi nénéd akarja, hogy jogász legyél. Előbb jogász, aztán képviselő, aztán miniszter.

IFJ. CSAHOLYI: Zsófi néni azért született a világra, hogy megkieserítse az összes Csaaholyiak életét. Értsem én, mért szeretné, hogy jogász legyek?! Fáj neki, hogy amikor odahaza vagyok, hiába ordít, mégis én rá hallgat a béres... (Koccintás után könnyörgő hangon). Adja ide már édesapám a pénzt. El talál párolgni a zsebéből!

ID. CSAHOLYI: Mennyi az az adósság?
IFJ. CSAHOLYI: Magsürgönyöztem!
ID. CSAHOLYI (*gesztyűssel*): Magsürgönyözted! Marhaság, amit sürgönyöztél! Ismerem én jól a svindliket. Hozd ide nekem a hitelezőidet. Majd tárgyalok velük én, személyesen!

PINCÉR (*hozza a fogast*): Parancsol még valamit?

ID. CSAHOLYI: Majd később.

PINCÉR (*balra el*).

IFJ. CSAHOLYI (*hátra ül*): Volna egy indítványom, apám!

ID. CSAHOLYI: Halljunk!

IFJ. CSAHOLYI: Ne fáradjon, apám, a hitelezőkkel. Adja ide a felit a pénznek, amit hozott. A másik felivel meg csináljon, amit akar. Nem szólok otthon egy kukkot.

ID. CSAHOLYI: Na most szépen a szemembe mondtad, hogy mit gondolsz rólam?! Ilyen csalásba akarnád belevinni az édesapádat!?

IFJ. CSAHOLYI (*hízelegve*): Csak azért mertem szólni, mert olyan határtalanul szeretem magát, papa. Tudom, hogy magát is csak úgy elnyomják a nénik, mint engem! Álmodom volt éjjel. Mi ketten egymást átölelve sírdogáltunk a kuckóban. A három néném meg felettünk repkedett seprűnyélen... (*Elhallgat, mert jön a pincér, az új pezsgősüveggel. Mialatt a pezsgőbontás szertartása folyik, hangosabb lesz néhány árnyalattal az eddig rendkívül halk cigányzene. Karkötő órájára néz.*) Szentisten, mindjárt vége a színháznak! Ha megöl is, most itthagynom, apám. Várnak! (*Gombolja a kabátját.*)

ID. CSAHOLYI (*jelentősen*): A színésznő!

IFJ. CSAHOLYI (*bólint*): Anna! — Megbeszéljük, hogy érte megyak előadás után. Elbujunk valami kis kocsmába. Persze, ez sem tetszik odahaza?

ID. CSAHOLYI: Kétségbe vannak esve. Félnék, hogy elrontod a dolgot Kittyvel.

IFJ. CSAHOLYI: Inkább büszkék lennének. Fél Pestet törni a nyavalya az irigysegtől.

ID. CSAHOLYI: Zsófi nénéd aggódik, hogy miatta verted magad adósságba...

IFJ. CSAHOLYI (*felháborodva*): Micsoda vidéki ábránd a multból! — Még a taxiját sem engedí kifizetni! — Tudja, mennyit keres ez a nő? — Inkább adhatna kölcsön odalent az uraknak, mint az altruista takszárak!

ID. CSAHOLYI: Engem mégis azzal küldtek, hogy válasszalak el tőle... (*A fiú mozdulatára.*) Ne félj, meg sem próbálok. Tudom, hogy egy Cseholyit nem lehet kormányozni az ilyesmiben.

IFJ. CSAHOLYI: Isteni nő, apám! Hiper-super nő!

ID. CSAHOLYI: Isteni nő ide, isteni nő oda! Mégis inkább úriasszonyoknak kurizálnék a te helyedben. — Szénsavdúsabbak.

IFJ. CSAHOLYI: Felfogás dolga, apám! Szerintem a privát nőknél nincs közép-satirung. Amelyik könnyen kapható, nem ér egy vasat sem. Amelyik meg egyáltalában nem kapható, — annál hol van a hasznom?! — Mégis csak a legjobb a kenyérkereső nő, apám! (*Lelkesen.*) Aki szabad akaratból csinálja!

ID. CSAHOLYI: És ez osimálja?

IFJ. CSAHOLYI (*már felállt, de most újra visszaül.*) Nem csinálja, apám! — Ez az életem savanyúsága! Úgy vagyunk, mint a legjobb pajtások. Nevetünk. Bujkálunk. — De soha sem tudom igazán felforrásítani! — Mondja, apám, lehetséges, hogy én egy nőnek ne tesseem, csak elefántnak használjon!

ID. CSAHOLYI: Hát bizony az lehetséges. (*Hirtelen ötlettel az asztalra üt.*) Tizenöt esztendeje nem vacsoráztam színésznővel! — Hozd ide ezt a Tatár Annát!

IFJ. CSAHOLYI: Mert ez olyan, hogy csak úgy idehozhatom! (*Mutatja.*) Elkora betűkkel nyomtatják a nevét a plakátokon!

ID. CSAHOLYI: Hozd ide. Vagy üzönd meg, hová mentek? — Talán segíteni is tudnék neked egy kicsit! — Odakinnállak az Annádnak, apai szívvel...!

IFJ. CSAHOLYI: Nem bánom. Vacsorázhatunk hármasban. De csak egy föltétel alatt. — (*Szuggesztív erővel.*) Ha kapok valami akontót! (*Nyújtja a kezét.*)

ID. CSAHOLYI (*rettentő bankjegyeköteget vesz elő, ad egyet a fiúnak*): Ó, te zsarnok!

IFJ. CSAHOLYI (*elveszi a pénzt*): Egy százast ad? — Ennyi rengeteg pénzből? (*Az órájára néz.*) Jézusmáriám! Hát idejövünk, vagy telefonálok! Keziteskölom papai! (*Elrohan.*)

ID. CSAHOLYI (*odatapsolja a pincért*).

FÓUR: Parancs, méltóságos úr!

ID. CSAHOLYI: Nem vagyok méltóságos. De már kifáradtam dél óta az ellenkezésbe. Maguk mindenkiből méltóságot csinálnak. (*Közben megnézte az állapotot.*) Kérem, süttessen egy biészteket angolosan. Van angol mustárjuk?

FÓUR: Van, méltóságos uram! (*Tölt a pezsgőből.*)

ID. CSAHOLYI (*a szomszéd asztal felé néz, ahonnan az angol közben elment*): És hogy mindenki elment, most már nekem húzza a primás... (*Egy kicsit intondálja.*) »Nincs cserepes tanyám!«

Hajlamos a meghülésre?

Idejekorán védekezzék
a fenyegető betegségek:

torokgyulladás,

spanyolnátha,

influenza stb.

kórokozó ellen. Szopogassa a régóta bevált

Formamint -ot,

az orvosilag elismert és ajánlott kitűnő
száj- és garat-fertőtlenítőt.

Vezérképviselő: Vajna József Városliget Gyógyszertára,
Budapest, IV., Váci utca 34.

FÓUR: Igenis, méltóságos úr! (Elsiet jobbra.)

(A szín rövid időre elsötétedik. A sötétség alatt a »Nincs cserepes tanyám«-ból másik dal lesz. Aztán megint egy-két új taktus. Amikor a színpad kivilágosodik, a cigány már azt juttatja, hogy »Fekete najamból lassan hófehér lesz...« A primás ott áll id. Csaholyi asztala mellett, a fülébe húzta a noteszt. Az asztal alatt a hűtőben új palack van, két üres vödör mellett. Az asztalov feketekávé csésze, kávéfőző masina. A pikoló ott tevékenykedik az asztalnál, tölt, aztán visszat teszi a küblibe az üveget.)

ID. CSAHOLYI (felemeli a poharát, a primás felé): Szervusz!

PRIMÁS (az állá alól a hóna alá fogja a hegedűt, koccint): Proszit! (Iznak. Pincérek be.)

ID. CSAHOLYI: Úgy néznek mindenfelől, mint a csudabogarát. — Akkor ritkaság lett Pesten, hogy egy úr huzatja?

FÓUR (mély meggyőződéssel): Örült ritkaság, méltóságos uram! — Disznó időket élünk.

ID. CSAHOLYI: No akkor valami szomorút... »Lehullott a rezgönyárfa...«

PRIMÁS (játssza ki kezét, finom üveghangon, egészen a füléhez hajolva a gavallérnak).

ID. CSAHOLYI: Ne ilyen bömbölve! — Nem szabad ebből másnak meghallani egy farkincát! (Odahajtja a fülét a hegedűhöz.) (Baloldalt jön Anna, ifj. Csaholyi kíséretében. Jobbról előrohannak fogadásukra a pincérek. A Primás abbahagyja a játékokat és tapintatosan a hátlérbe vonul.)

IFJ. CSAHOLYI: Megjöttünk, apám!

ID. CSAHOLYI (talpraugrik a hölgy előtt, összeüti a bokáját): Csaholyi Balázs! (Régi-módi lovagiossággal kezét csókol Annának.) Boldog vagyok, hogy megismerhetem!

ANNA (virágot, szép nő. Nincs nagy díszbe öltözve, csak úgy, ahogy egy színész nő vácsoráznai megy a farszt előadás után. Ráragyog id. Csaholyira): Jóestét! (A fűhöz fordul.) Mért csalt meg, Balázs? Ez az úr nem lehet a papája, hiszen fiatalabb magánál!

ID. CSAHOLYI (büszke szerénységgel): Csak pillanatnyi kondi ció, kezitesókolom. Faluról jövök. Sok gyertyaerőjű napsütés van bennem elpalackozva!

ANNA: Milyen tündéri barna színe van! Mint a szentjánoskenyér!

IFJ. CSAHOLYI (az asztalra mutat): Ide ülünk?

ID. CSAHOLYI: Ez az asztal kicsi is, meg teli van kenyérmorzssával! (Anna felé.) Nem mennék be inkább az egyik szeparéba? (A primásra villant a szemével.) Velünk jönne az Imre. Kicsit zenélné!

ANNA: Nem bánom! — Régen hallottam már szót hegedűt! (Nézi id. Csaholyit, lát szik rajta, hogy tetszik neki az ezüsthalántékú gavallér.)

ID. CSAHOLYI (Annához): Az ég áldja meg, bizza rám a menüt, művészo! Hadd jusson eszembe, hogy... »én is voltam valaha, szép asszonyrak kocsisa!«

IFJ. CSAHOLYI: Ne flörtöljön, papa. Maga vacsorát. Mi kelten meg szédélünk az ehségtől!

ANNA: Na menjünk! (Id. Csaholyihoz.) De ha magad rendel, vigyázzon! Mert nekem nem szabad enni liszteset, zsirosat, tojásosat, cukrosat, szaftosat, fűszerezést...

ID. CSAHOLYI: Ne tessék félni. Holdsugársnieli lesz. Csillagper parmezánnal...

ANNA (nevet): Holdsugár snieli!...

IFJ. CSAHOLYI (féltekényen): Tessék! Ez tetszik neki! (Türelmetlenül.) Ülünk le, vagy gyerünk már azzal a szeparéval!

ANNA (megfenyegeti a fiút): Ne békétlenkedjék fiatal kajsznibarack! (A főúr ifj. Csaholyival együtt elkalauzolja őket oldalt a szeparék felé.)

ID. CSAHOLYI (rendelkezik a pincérek között): Szép, nagyszemű káviárt, jégen, apróra vágott vereshagymával. Elkészíthetnek egy egész skatulyát. Rostonsült jércét, salátával, almapiréval. Micsoda primőrjük van gyümölcsben?

ETHORDÓ: Van melegházi dinnyénk, méltóságos úr!

ID. CSAHOLYI: Sárgadinnyét, sajtot, pirított kenyeret! — És ezt a száraz italt abbahagyjuk! — Valami fél-édes francia pezsgőt, francia vörösbort, Rotsechild Moutont, hanyattfektetve a kosárban...

ETHORDÓ (aki a blokkjába jegyzett):... hanyattfektetve a kosárban...

ID. CSAHOLYI: Szereneznek virágot!

PIKOLÓ: Lehet tíz pengő, méltóságos úr?

ID. CSAHOLYI (a gyerek fejére teszi a kezét): Száz is lehet, fiam! Én nem vagyok babrajátzó ember! (Ránéz a primásra.) Most pedig gyerünk utánuk, Imre! — De ne néman menjünk, m nt a halottak!

PRIMÁS (a közben mögéje gyúlt bandával együtt hársányon rázendít a Rákócziára).

ID. CSAHOLYI: Ne ezzel, te bivaly! Ez kimeneti dal! Ide meg bemeneti kell!

PRIMÁS (hirtelen átvdtt a Prinz Eugén indulóra).

ID. CSAHOLYI (az induló hangjai mellett, mint egy hadvezér, a cigányok élén levonul a színról, Annák után).

Függöny

3. KÉP

(Kis szeparé látszik, feldulva, kivilágítva. A csillár is ég, gyertyák is égnek szanaszét, a kandallón, az asztalon, nyilván az előbbi dal következményeképpen. Az abrosz össze van gyűrve. Az asztalon poharak, virágok, feldölt pezsgőpalackok. Az asztal alatt és a fal mellett rengeteg üres üveg, jelöl,)

Ferfi, női és gyermek

bőr kabátok, sport-bőrruhák

Az ország legnagyobb raktára, bármilyen bőrruházati különleességet 48 óra alatt szállít, olcsón. jót és megbízhatót. Dús raktár saját gyártmányú kabát, sapka és mindenféle bőrruházati konfekcióhoz szükséges bőrárakban.

Szarvas- és özbört

a legökéletesebben kikészít bében is. Bőrruházat szakszerű festését is vállalja.

PAVLIK FERENC

Városi raktár és iroda: Budapest, VIII. Tisza Kálmán-tér 27. Telefon: 31-3-85

Gyártelep: Újpest, Andrassy-u. 5. Telefon: 94-5-58

hogy a dárídó már régóta folyik. A színen vannak: Anna, egy kicsit szétzilált hajjal, de még tiszta öntudatnál, mint a mulatság közepe. Körülötte az elázott lumpok. A két CSAHOLYI, egy ismeretlen fiatalember, a fehérsípokás szakácsmester, hátul az inspekción pincér és a primás a banda összes tagjával. Rendkívül elázott hangulat van, amikor összefüggő beszéd már csak ritkán esik. Zene, ének, csipkelődés. Egy-egy expresszív mondat a mámoros emberek lelkéből. Mialatt a függöny lassan szétnyílik, a banda éppen tuszt ház. A cigányok körülbán üvöltik: »Szomjas a banda...«

ID. CSAHOLYI (most megint feláll a fejéből a kakastaréj. A kabátja csupa hamu. Tökérszeg, de azért keményen áll a lábán. Ő a »parancsnoklő« részegek fajtájából való. Harciasan): Halt! — Ivásszünet! (Hátra megy, iszik a cigányokkal, csókolózik a nagyböggessel és a primással.)

ANNA (boldogan nyújtózik): De jól érzem magamat! Pedig hullafáradt voltam, amikor leültem!...

IFJ. CSAHOLYI (a lírai részegek közé tartozik, belekapaszkodik a szóba, ami tetszik neki): Hullafáradt... (Más hangon.) Hullafáradt!... Hullafáradt!...

ANNA (Ügy látszik, ez a muzsika gyógyított meg. Mintha vidéken lennék, falun, mezőn. Otthon! Friss szelet érzek, szabad levegőt. Pedig tudom, hogy maguk mindenféle szemtelenségre gondolnak velem...)

IFJ. CSAHOLYI (spontán): En olyan disznóságokra gondolok, hogy egy tűzérő elsüllyedne tőle! (Letérdel a nő elé, könyörögve). Csináljon velem valamit, Anna! Ha akarja, kihúzhatja a fogamat is! De csináljon valamit! Mert megbolondulok ebben a pillanatban! (Bujna a nőhöz).

ANNA (kedvtelven nézi a fiút, akit a két félénél fogva tart távol magától): Tudja, mért választottam ki pajtásomnak éppen magát, annyit jelentkező közül!

IFJ. CSAHOLYI (mámorosan): Mert olyan ellenállhatatlanul gyönyörű vagyok!

ANNA: Mert megéreztem magán a falusi szagot. Amikor bemutatták és először táncoltunk, gavallérosan messzi tartott magától! Tetszett nekem, hogy olyan félénk! Utálok itt azt a tapadó szokást, hogy az embernek tánc közbe mindjárt homorítani kell! (Szilajon). Hagyjanak engem békén! Várják meg, amíg nekem támad kedvem valakihez!

IFJ. CSAHOLYI: De én nem macerálok, úgy-e? En csak a szememmel rimánkodok magának, Anna! Csináljon velem valamit.

ANNA: Maga jól viselkedik, fiaeskmám! (Jutalmul megsíogatja). Kis apródom!

IFJ. CSAHOLYI (a részegek kiszámíthatatlan logikájánál fogva ez a szó kétségbe ejti): Iszonyú! Azt mondta, hogy az apródja vagyok! Iszonyú! (Feltápászkedik és az asztalhoz megy, keresztgél a poharat, közben mégegyszer eljajdul). Iszonyú! (Iszik).

AZ IDEGEN (feláll, összeüti bokáját id. Csaaholyi elé): Alázatos tisztelettel jelentem! Az én nevem...

ID. CSAHOLYI (szigorúan közbevág): Halt! Ácsi! Meg ne mondja! Jobb szeretem, hogy van itt egy titokzatos ember, akit magázni lehet! (Gusztálja az idegent, kihúsz egy bankót a zsebéből). Itt van ez a százas! Egye meg! Ha megeszi, kap egy másikat egyéni használatra!

IFJ. CSAHOLYI (rémülten ordít az asztal tulsó sarkából az Idegen felé): Halló! Meg ne egye! Az én pénzem!

AZ IDEGEN (zokogva): De bizony én megeszem! Mert én már oda aljasodtam, hogy velem mindent lehet csinálni! Azonkívül fényképezőgépet akarok venni a másik százason! (Zokogva eszi a pénzt, megkapja a másik százast, részegségében azt is megeszi).

IFJ. CSAHOLYI (elkeseredve): Végen van! Édesapám idegeneket etet a pénzemmel! (Búsan belekönyököl az asztalba.)

ANNA: Imre, én még nem hallottam a nótámat! (A primás felé fordul. Megrendeli és végigéneklí a nótáját. Utána Anna rendes józnan próbábn fordul oda ifj. Csaaholyihoz): Adja ide Balázs a kalapomat és a retikülöm!

IFJ. CSAHOLYI: Mit akar Anna?! Még iszonyúan kora az idő!

ANNA (megnézi a karkötőóráját): Negyed hat! Két órát sem alhatom. Ki kell mennem a filmgyárba!

IFJ. CSAHOLYI: Iszonyú dolog! Iszonyú! Menjünk inkább mindannyian a gőzbe!

ANNA (kicsit türelmetlenül): Ne okoskodjék! Adja már ide azt a kalapot!

IFJ. CSAHOLYI: Iszonyú dolog! A gőzbe se akar jönni velem! (Leveszi a kalapot a kandallópárkányról, közeledik a nőhöz.)

ID. CSAHOLYI (kiszedi a kalapot a fia kezéből és az asztalra dobja): Eridj, te málé! (Szigorúan Annához): Innen még nincs most elmenés!

ANNA (harciasan): Ne mondja! Mégpedig miért?!

ID. CSAHOLYI: Mert még nem teltem be a látásával!

ANNA (haragszik is, meg tetszik is neki a dolog): Ejnye, micsoda sodra van! De engem se puliszkából csináltak! (Indul.)

ID. CSAHOLYI (megfogja a karját): Itt marad!

ANNA: Engedjen el, paraszt! Fáj!

ID. CSAHOLYI: Fájjon! (Nem engedi el.)

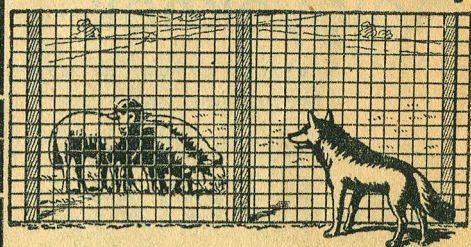
ANNA (kérésre fogja a dolgot): Engedjen el Csaaholyi! Tönkre vagyok téve, ha nem alszom pár órát!

ID. CSAHOLYI: Menjen tönkre! (Fogja.)

ANNA: Kárt szenved a gyár, ha nem leszek ott a felvételen!

ID. CSAHOLYI: Dögöljenek meg mind a gyárak! Mégse bocsátom el, amíg nem járunk egy kis csárdást!

Nem félünk a farkastól,

mert a **HAIDEKKER** gyártól
van a kerítésünk
Haidekker-Hungária, VIII., Üllői-út 40/64

ANNA (már nevet): Nem lehet bírni magával!

ID. CSAHOLYI (büszkén): Úgy-e nem?! Tubarózsám! (Anna derekára teszi a kezét és miután a cigány már hűzza, lassan, hangosan, egyelőre szinte egyhelyben mozogva, jarni kezdik a csárdást.)

IFJ. CSAHOLYI (a háttérben Anna belépőjével): Ha ezt Zsófi nénémék látnák!

ID. CSAHOLYI (anélkül, hogy a táncot abbahagytná, a fia felé fenyegetően): Pizskáld csak a lelkiismeretemet! Pizskáld csak, hülye! (A bandához): Sebesebben! (A zene gyorsít. Id. Csaolyi fogja a nő derekát a balkezevel, a jobbával benyúl a zsebébe és szórja a bankót a cigányok közé.)

IFJ. CSAHOLYI (hajongva): Igy vagyok már vasalva! Szórja már a pénzemet, édesapám!

ID. CSAHOLYI (újabb bankózáport bocsát a banda felé. Duhaj elkéséredéssel, mi alatt szakadatlanul táncol a megmámorosodott Annával): Ide nézzetek Zsófi! Juli! Katalin! Ezt ti csináltátok! Miért tartottatok tíz esztendeig bedugaszolva?! (A tánc eszeveszetten gyorsul, a láрма nő. Felébred az asztal alá ivott Szakács és az Idegen. Mindenki a maga mondókáját ordítja. A vadul játszó cigányok is üvöltönek. A tomboló csárdás legtehetően borul össze a függöny.)

Függöny

MÁSODIK FELVONÁS

1. KEP

(Körülbelül három héttel az első felvonás után. Szín: ifj. Csaolyi pesti lakása. Bütorozott földszintes szoba valamelyik csön-des, kis belvárosi mellékutcában. Megvetett ágy és kanapé. Az ágyban id. Csaolyi, a kanapén ifj. Csaolyi alszik. Amikor a függöny felmegy, a szin meglehetősen homályos, mert az ablakon le vannak bocsátva a rollók. De a megszárt fényen érzik, hogy odakint fényes nappal van már.)

ID. CSAHOLYI (fülig betakarva hortyog az ágyban, majd fordul egyet, nyög egyet, ébredő horkandása hallatszik. Letolja a takarót, felkel, odamegy a kanapéhoz. Egy pillanatilag nézi, hogy alszik a fia, aztán azon a hangon suttogja, ahogy a katonáknál szokás): Aufstehen!

IFJ. CSAHOLYI (nyöszörög, forog, tüszköl, a szemét dörzsöli, majd ő is felül – ástíva): Hány óra?

ID. CSAHOLYI: Ábrándom sincsen. (Az ablakot nézi.) Délfelé lehet. Nagyon süti a finhangot a nap.

IFJ. CSAHOLYI (visszabújik a takaró alá): Hogy aludt apám?

ID. CSAHOLYI: Jól. Szeretem hallani a szuszogásodat.

IFJ. CSAHOLYI: Hortyogok?

ID. CSAHOLYI: Az se lenne baj. Te vagy a gazda. Nem zavar, hogy ideköltöztem a nyakadra?

IFJ. CSAHOLYI: Ugyan apám! Nem is csinálhatott volna okosabbat. Nem bírta volna pedig nélküli a szállodát. Kutyadolog, amikor szombaton felküldik az embernek a heti számlát. En tudom. Bécsben ottfogták egyszer az Imperiálban a kofferjeimet.

ID. CSAHOLYI (söhajtva): Ma hatodik napja, hogy felváltottuk az utolsó százast.

IFJ. CSAHOLYI (ugyancsak söhajtva): Hamar a fenekire vertünk annak a nyolcezernek. A hideg jár a hátamba, hogy mit fogunk érte szenvedni a Zsófi nénéméktől!

ID. CSAHOLYI (hősiesen): Az egész vétek az enyém. En szórtam el a pénzedet.

IFJ. CSAHOLYI: Nyugodtan megfelezhettek a bünt apám, mert azt meg én találtam ki, hogy nyolcezer adósságom van. Amikor ötszázból bőven tisztába tehettek volna.

ID. CSAHOLYI: Mindegy. En vagyok az apa. Rólam kellene vennie a példát.

IFJ. CSAHOLYI: Hát veszem is. Mert nincs senki, akin úgy állna a ruha, mint apámon. En abba is szerelmes vagyok, ahogy apámnak a zsebiből kinéz a zsebkendőnek a csücske.

ID. CSAHOLYI: Jól van, fiam. De hát a lélek? A jellem? (Saját mellére mutat). Van-e joga élni egy ilyen semmirevaló betyárnak?

IFJ. CSAHOLYI: En nem kritizálom apámat. Olyannak szeretem, amilyen.

ID. CSAHOLYI: Hidd el, fiam, nekem jobb a galoppom a tréningben, mint kint a pályán. Elapadt bennem valami. Megijesztettek. Katonakoromban kiugrottam a stellungból, odakialtottam a fiúknak: »Utánam!«... Aztán én megszútam, a szép parasztlányok fele meg ottmaradt a földön. Soha el nem felejttem a sárga arcukat...

IFJ. CSAHOLYI (nem bírja ezt a lírát, türelmetlenül): Inkább kávézzunk, apám.

ID. CSAHOLYI (macacsul): Amikor szegény anyád meghalt veled a gyermekágyban, én a kaszinóban ferbliztem. Odahozta a doktor a hírt... Onnan kezdtem komolyan inni. Innen öt évre tett kuratéla alá a család. Hát persze, hogy folyton neveltek, meg dömöcköltek a nővéreim. Amíg egészen vissza nem gyerekesedtem. Tudom is, hogy könnyelmű gyerekeknek mutatók. Pedig hidd el fiam, hogy belül folyton csepeg a vérem a szegyenkeztől...

IFJ. CSAHOLYI (nincs meghatva): Ha ilyen savanyúan kezdjük a napot, mivel fekszünk le este? Mondom, hogy inkább kávézzunk. (Lenyúl az ágya elé és egy cipőt odavág a jobboldali ajtóhoz – hangosan.) Borzáné!

BORZA (torzonzor férfi, postaaltiszt, vagy minisztériumi szolga. Takarításért lakik a feleségével ifj. Csaolyi garconlakásán. Bejön): A feleségem zűdségért

Hölgyeknek

selyem, szövet és szép
fehérnemű kell!

Ezeket pedig

KLEIN ANTAL

divatnagyházából

KIRÁLY-U. 49. (A Teréz-templomnál)

ment a csarnokba. Parancsoljanak velem az urak! *(Odamegy az ablakhoz, felengedi a rollót, mire aranyos déli napsütés önti el a szobát, kint »Az Est«-et üvöltik a rikkan-csok).*

IFJ. CSAHOLYI: Nincs egy vasunk sem, apám?

ID. CSAHOLYI: Ügylátszik. *(Próbálgatja a kalapot).*

IFJ. CSAHOLYI *(elkeseredve)*: Az ördög vigye el. Megint vadászhatunk a Váci-utcán, míg valami nyírségi embert kapunk, akít meg lehet pumpolni. *(Kikel az ágyból).*

BORZA: Levél is gyött a reggel. *(Kiveszi a zsebéből).*

IFJ. CSAHOLYI *(forgatja a levelet)*: Zsófi néném kezeírása. *(Az apjához)*: Felbontsam?

ID. CSAHOLYI: Isten mentsen! Tedd csak oda a múzeumba! Mi lehet benne? Kukliprédikáció.

IFJ. CSAHOLYI: Mégis tudni kéne, hogyan állunk, apám? Három hét óta csak bujkálunk. Nem irunk haza. Még a leveleiket sem olvassuk el. Magát csak negyvenyolc órára engedték fel Pestre, képzelheti, hogy haragsznak! *(Az asztalra teszi a levelet).*

ID. CSAHOLYI: Tudom én, mi van! Fel fognak akasztani! Hát akkor, amíg szabadlábban vagyok, legalább hallani sem akarok az ekzekúció napjáról. *(Közben összeszedte az ingét, fehérneműjét, vállán a cók-mókjával, kezében a cipőjével kivonul a fürdőszobába, ahonnan csakhamar kihallatszik rettentő fókaprüsszögése és ahogy a zuhanyt csorgatja).*

IFJ. CSAHOLYI: Tudna hozni egy kávé-t?

BORZA: Hozni tudnék én. *(Nyújtja a kezét).*

IFJ. CSAHOLYI *(némi töprengés után)*: Várjon csak. Tegnap lecsúszott az überziherem bélésebe egy pengő. *(Odamegy a foga-son lógó kabáthoz, végigtapogatja a szélit, aztán megfogja a csücskít). Itt van. Adja ide a bieskáját.*

BORZA: Tessék!

IFJ. CSAHOLYI *(fölfejtí a bélést, kiveszi a pénzt, átadja a szolgának)*: Fogja. Hozzon a sarokról egy félbarna kávé-t, szűrve, minden nélkül. Meg hozzon egy turósat. *(Hirtelen elhatározással, amikor a szolgál már a küszöbön van)*. Várjon csak, Borza! *(Odamegy az egyik szekrényhez, keresgél a ruhák közt, végre egy sötétkék öltönyt kiemel a többi közül, átnyújtja)*:

BORZA: Félbarna szűrve, minden nélkül. *(Karjára akasztja a ruhát)*. Vasalni?

IFJ. CSAHOLYI: Fenét vasalni. Adja le a házmesterhez. Vigye el valaki a zálogházba.

BORZA *(megnézi a ruhát, megütközve)*: Hiszen ez az öreg nagyságos úr kék an-cugja.

IFJ. CSAHOLYI: Hát aztán? Talán az apám ruhája nem olyan, mintha az enyém lenne?

BORZA: Biztosan. De azért mégis meg-kérdem az öreg nagyságos urat. *(Mozdul a fürdőszoba felé).*

IFJ. CSAHOLYI *(elébe áll)*: Nézze Borza! Én úgy orra basztíom, ha sokat okosodik!

BORZA *(sértődötten)*: Rendben van ké-rem alázatos tisztelettel! Viszem én! Meg-esinálok én mindent. alázatos tisztelettel.

ha vállalni tetszik érte a felelősséget. Fél-barna szűrve minden nélkül, meg egy tu-ros. *(Elmegy).*

IFJ. CSAHOLYI *(inget vesz elő, dudol, majd fölvesz a fal mellől egy pár sámfára feszített cipőt. Gyöngéden rálehel a cipőre, mint egy ékszerre, aztán lenyesíteni kezdi a hálóingé könyökével).*

ID. CSAHOLYI *(üvölt a fürdőszobából)*: Mit csinálasz?

IFJ. CSAHOLYI *(szintén ordítva)*: Csak úgy sertepertélek! *(Odamegy a tapétaajtó-hoz)*. Hol tart apám? Mert én is epedek már a tuss alá!

ID. CSAHOLYI *(ordít)*: Húzom már a nadrágom! *(Már ki is jön, vizes hajjal, bajuszkiötösen, kabát nélkül, nadrágban, cipőben, ragyogó, tiszta ingben.)*

IFJ. CSAHOLYI *(ahogy az apja kijött, bevonul a cók-mókjával a fürdőszobába)*.

ID. CSAHOLYI *(keresgél a kaszniban nyakkendő, gallér, zsebkendő után, közben ordít a fürdőszoba felé)*: Az a baj az ilyen földszintes lakással, hogy az embernek muszáj abban a rongyos kis fürdőben öltözni. Mert mindenki beláthat a szobába, aki elmegy az ablak alatt. *(Csakugyan néha egy-egy kalap, egy-egy arc vonul el, kint az ablakpárkányon túl, utcai járkálók.)*

IFJ. CSAHOLYI *(a fürdőből)*: Hát húzza le apám a rollót.

ID. CSAHOLYI: Nem húzom én. Kár a napért. Úgy szeretem a napot, mint a po-gányok. *(Vidáman a toalett tükör elé ül.)* Felköthetem a babos nyakkendődöt? *(Már köti is.)*

IFJ. CSAHOLYI: Tessék! — Hogy öltözik

Sorsjegy nélkül nincs reménység!

Sorsjegy nélkül

se kis, se nagy, se fönyereményt nem nyerhet!

Sorsjegy nélkül

nincs alkalom, nincs lehetősége, hogy máról-holnapra váratlanul gazdag legyen. Pedig mily jóleső érzés az a remény, hogy egyszer jómódú, vagyonos lesz.

Most itt az alkalom április 13 - án

kezdődik az

új osztálysorsjáték

Óriási összegek nyerhetők ezen kitünő intéz-mény húzásainál

Mindenkinek

és minden egyes sorsjegynek egyenlő és esélye, tehát JÓ SZERENCSE!

Rendeljen még ma egy sorsjegyet bármelyik főarufőnél, kifizetni van ideje, legkésőbb a húzás előtt

AKI MER, AZ NYER!

fel apám? Ötözzünk mind a ketten a vilá-gosszürke freskóruhánkba, vegyük a szürke szidinket. Legyünk olyamok, mint a cvil-lingek!

ID. CSAHOLYI: Valahogy úgy! — De én a szürke nadrághoz szeretném ma föl-venni a sötétkék kabátomat!

IFJ. CSAHOLYI: Ne tegye apám. Nem hordják Pesten!

ID. CSAHOLYI: Füttyülök erre a te ron-gyos Pestedre, meg a divatra! Nekem még mindig az öreg Gromon Dezső az ideálom, az Isten nyugtással *(Füttyörészni kezd, majd énekelni a tükör előtt. Azt éneklé, hogy: »Zöld erdőben jártam, madarat is láttam...« stb. Azt a részt, hogy »Szerelmes lettem magába!« — hangosan, boldogan kiéneklé, mint lelkének érzéstartalmát. A nóta és a fürdőszobából hangzó pocskoldás, locsolás, prüszkölés igen hangos áriává fonódik össze.)*

BORZA *(jön, hozza a kávé).*

ID. CSAHOLYI: Miféle kávé ez?

BORZA: Félbarna minden nélkül, meg egy túró. A fiatal nagyságos úr, aláza-tos tisztelettel.

ID. CSAHOLYI: Ki van ez a kávé fi-zetve?

BORZA: Hihetetlen kérem, de ki van.

ID. CSAHOLYI *(főnyrul a kasznira, le-vesz egy almát, beleharap):* Akkor vigye vissza. Kérje vissza a pénzt és hozzon rajta egy skatulya extrát.

BORZA: Nem lehet kérem tisztelettel. Nem veszik vissza. Ki van ez tötve. Le-blokkolva. Nem ér ez már egy pengő.

ID. CSAHOLYI: Hát akkor cserélje ki legalább öt darabra. Öt extrát csak megér ez a kávé, ezzel a talkedlivel.

BORZA: Igy már menni fog valószínű-leg, tisztelettel. *(Indul.)*

ID. CSAHOLYI: Halt. Megálljon. *(Kutat a kaszniban, kihalszik egy szmókingot, a szolgáló vállára rakja.)*

BORZA *(kicsit bizonytalanul):* Vasalni?

ID. CSAHOLYI *(ugyanazzal a hangsúly-lal, mint a fia):* Poklot vasalni. Vigye el valaki a házmesteréktől a zaciba.

BORZA *(ruhára sandít, zavartan):* Ez a fiatal nagyságos úr szmókingja.

ID. CSAHOLYI: Na, mondja már?! — Tán nem éppen annyi a fiam szmókingja, mintha az enyém lenne?

BORZA *(menne a fürdőszoba felé):* Biz-tosan, kérem, de azért én mégis megkérde-zem a fiatal nagyságos úrtól.

ID. CSAHOLYI *(eléje áll):* Hallja-e Borza! Mit gondol maga? Azt hiszi, hogy-éntőlem fellebbezni lehet a fiamhoz? Itt én vagyok a magyar királyi kúria. — Men-jen, mert úgy szűgyvön találom taszítani!...

BORZA *(még jobban megsértődve, mint az előbb):* Megyek én kérem, alázatos tisz-telettel. Nem kell fenyegetni engem! Elküld-öm én. Csak a felelősséget tessék vállalni, tisztelettel. *(Elmegy.)*

IFJ. CSAHOLYI *(kijön félig öltözötten a fürdőszobából, egyenesen a szülőkhöz megy, tornászik néhány pillanatig, aztán leteszi a vasakat.)* Ez a hiba a déli kelésnél. Az em-bernek nincs enyelke tornászni.

ID. CSAHOLYI: A hideg rázza ki ezt a Borzát, hová rakta a kék ruhámat?

IFJ. CSAHOLYI: Hagyja már apám!

Mondom, hogy nem divat együtt a szürke meg a kék. Vegye a freskót. Ugyis nagyon új. Ki kéne törni belőle az apretúrnak.

ID. CSAHOLYI *(miután keresgél még egy darab ideig, egyszerre megáll, gyanakodva a fiára néz):* Te, Balázs! Tudsz te valamit erről a ruháról?

IFJ. CSAHOLYI *(néhány pillanatig far-kasszemet néz az apjával, aztán lehajtja a fejét és töredelmes gesztussal jelzi, hogy »elküldte«):* Bevágtam.

ID. CSAHOLYI *(inkább panaszosan, mint mérgesen):* A kék köntösömet! Elsőzta a fiam a kék köntösömet. Bizizsten belefáj-dult a szívem. *(Búsan öltözik.)*

IFJ. CSAHOLYI *(békítően):* Ne búsuljon apám. Olyan fiatalos lesz abban a tejfel-színű freskóban, mint egy jogász. Ha lesz pénzünk, veszünk búzavirágot, behúzzunk három szálát a gomblyunkába. *(Közben öltözött, motoszkált a szekrényben, egyszerre aggódalmasan.)* Nem mintha ebben a pilla-natban kéne, de szeretem, ha helyim van minden holmim... *(egyre lázasabban tur-kál a felaggatott ruhák közt.)* ... Nem ér-tem!... Én meg a szmókingot nem kapom sehoh!... *(Most ő néz az apjára, gyna-kodva.)* Apám?!... *(Emeltebben.)* Apám!!! *(Megfenyegeti az öreget.)*

ID. CSAHOLYI *(miután csendesesen lapí-tott egy kis ideig, ő is lehajtja a fejét):* Csakúgy, mint te, édes kis fiam...

IFJ. CSAHOLYI *(elkeseredve):* Zalogba teszik az ember szmókingját. Most mit esi-nálok, ha meghívnak valahova?

ID. CSAHOLYI *(sunnyin):* Semmi baj. Egy-forma az alakunk. Felveszed helyette az én kék ruhámat.

IFJ. CSAHOLYI *(elneveti magát):* Igaz. Kvittek vagyunk! Micsoda ember maga, apám!

ID. CSAHOLYI *(elragadtatva):* Jaj de tetszel nekem, te zsvány, amikor kacagsz! *(Odamegy a fiúhoz, arconcsókolja.)*

IFJ. CSAHOLYI *(megtörli az arcát):* Csak ne csókolozna mindjárt apám. Már félek, amikor csücsörít. Unom én is ilyesmit.

BORZA *(jobbról jön, átnyújtja a cigaret-tát id. Cseholyinak):* Tessék, nagyságos úr.

IFJ. CSAHOLYI *(Borzához):* És a kávém?

BORZA: Az el lett esenceselve. Az öreg nagyságos úr kicseréltette cigarettára. *(Ki-menekül.)*

IFJ. CSAHOLYI *(dühösen):* Ez már sok, apám! Eladhatja az utolsó kávémát, amikor ilyen iszonyatosan éhes vagyok!

ID. CSAHOLYI *(békítően):* Egyél almát, fiam. Tiszta vitamin. *(Gusztuscsindlóan bele-harap az almába, amit az előbb letett az asztal sarkára.)*

IFJ. CSAHOLYI: De nekem felkelés után kávé kíván a szerveztem! *(Mérgeben nagy lendülettel csapja föl a vállára a nadrá-gtartóját, majd megszelídülten vesz egyet a cigaretták közül, amikor az apja megki-nálja. Rágyújtás után nyugodtan):* A ru-háknál holtversenyt futottunk. De a reg-gelibe maga győzött egy fejhosszal, apám!

ID. CSAHOLYI: Legalább kövérebben fo-gunk ebédelni. Mindjárt hozzák a szmó-kingért a pénzt.

IFJ. CSAHOLYI: Meg a kékért *(Nevet-nek.)*

ID. CSAHOLYI: Valahol a Dunaparton megebédelünk.

IFJ. CSAHOLYI: Aztán felmegyünk An-nához feketekavéra.

ID. CSAHOLYI (*lelkesen*): Micsoda édes teremtés ez az Anna! És milyen olcsó együtt lenni vele! Az első murinál még engedte, hogy fizessünk. Azóta egy konyakot se, egy limonádét se. Multkor este ketten ettünk egy camembert, nem hagyja kifizetni a másik felét...

IFJ. CSAHOLYI: A taxinál is mindig be-szállt a maga részévé.

ID. CSAHOLYI: Virágot se lehet küldeni neki. Haragszik. Aszongya — spóroljunk! — (*Irigyen*.) Fenemód szoríthat téged ez a nő!

IFJ. CSAHOLYI: Tán fáj apámnak?

ID. CSAHOLYI: Ennekem?

IFJ. CSAHOLYI: Magának! Mintha nem látnám azt a hátmögötti munkát, amit csinál.

ID. CSAHOLYI: Én?!
IFJ. CSAHOLYI: Maga! — Nézze apám,

ha már idejutottunk, mondja meg nyiltan, ha akar valamit Annától. Legyünk ellenségek szemtől-szembe. Ne a sötétben furkálódjon. (*Közben öltöztek és segítettek egymásnak, nézik egymást, és apa gyengéden megigazítja a fia kabátját, hogy ne ráncolódjon a háta.*)

ID. CSAHOLYI (*méltatlankodva*): Én nem furkálodom! (*A fejére akarja tenni a szürke szidijét.*)

IFJ. CSAHOLYI: Megálljon, apám! Így ne menjen ki! Hátul a fejbübiján, ahol nem látja a tükörben, feláll egy taréj! Úljön le! (*A toalettszital előtti szék felé int.*)

ID. CSAHOLYI: Köszönöm, fiam! (*Leül.*)

IFJ. CSAHOLYI (*fésüli az apját*): Nédo-logban nincs tréfa. Annánál úgy nézünk farkaszemet apám, mint az idegenek! (*Nézi az öreg fejbőrét.*) Korpás már, megmos-hatná!

ID. CSAHOLYI: Ez nem korpa. Csak olyan tavaszi vedlés. (*Más hangon.*) Édes fiam, te elfelejtet, hogy van neked otthon valakid, aki szeret.

IFJ. CSAHOLYI: Kitty?

ID. CSAHOLYI: Az.

IFJ. CSAHOLYI: Ugyan apám. Hiszen az unokatestvérem.

ID. CSAHOLYI: Hát aztán?

IFJ. CSAHOLYI: Nem vezet jóra rokonok közt a házasság. Nézze meg a királyi családokat.

ID. CSAHOLYI: Mondok én neked olyan királyt is, aki sikerült.

IFJ. CSAHOLYI: Meg nem is akarok én még házasodni. Kityyre pedig igazán csak a papon keresztül illik gondolni.

ID. CSAHOLYI (*agresszíven*): És Annára nem?

IFJ. CSAHOLYI (*kicsit gúnyosan*): Ne beszéljen, apám! Még ő maga is kikérné magának!

ID. CSAHOLYI (*felháborodva*): Ej de pi-szok fráter vagy! Hát neked Anna csak ennyi!?

IFJ. CSAHOLYI (*diadalmasan*): Most ki-tálalta! Maga mégis csak szerelmes belé! (*Névet.*) No ezt elmondom neki. De édeset fogunk kacagni magán! (*Közben a fejére tette a szidijét, útrakészen a kezébe vette fehér szarvasbőrkesztyűjét.*)

ID. CSAHOLYI (*már szintén a fején a kalapja, a kezében a kesztyűje. Csakugyan egyformán vannak öltözve, mint az ikrek.*) Te kölyök! Ha kinyitod a szád, keresztül-

megyek a lelkeiden! (*Villámlik a szeme.*)

IFJ. CSAHOLYI (*nincs megijedve — el-bizakodva nevet*): Na ez jól! Maga akar nő-dologban konkurrálni velem? Mért nem mindjárt egy negyvennyolcas hónapért kül-denek ellenem? (*Kint dühös csejengés.*)

ID. CSAHOLYI (*előbb felelni akar, aztán inkább mégis kinéz az előszobába a hátsó ajtón, hogy ki csejeng. Rögtön utána rémül-ten ugrik vissza — kétségbeesve*): Zsófiék! (*menekülést keresve néz körül.*)

IFJ. CSAHOLYI (*ijedten*): Felutaztak!

ID. CSAHOLYI (*kapkodva*): Kint állanak a gongan! (*Az ablak felé rohan, felül a pár-kányra.*)

IFJ. CSAHOLYI: Ki akar ugrani az ut-cára, apám?

ID. CSAHOLYI (*elszántan*): Kiugrom én! Te ittmaradhatsz! (*Eltűnik.*)

IFJ. CSAHOLYI: Várjon apám! Megyek utána! (*Ő is kiugrik az apja után az utcára — a sztn néhány pillanatig üres, de már hallatszik az előszobából, hogy Borza kinyi-totta az ajtót és beocsátotta a vendégeket. Az asszonyok hangja, Borza meglepett hang-ja »kezükel csokolom tisztelettel! Itthon vannak tisztelettel. Az egész társaság, előbb Borza, majd a három nővér és Kem-pelen doktor bejött az üres szinre.*)

BORZA (*körülnéz, kicsit meglepődik, hogy nem találja a gazdát*): Nagyságos urak, megjöttök a nagyságos asszonyék! (*Vár. Hangosabban.*) Nagyságos urak! (*Még hangosabban.*) Hej! Nagyságos urak! (*Benéz a fürdőbe, még az ágy alá is le-hajlik.*) Nagyságos urak! (*Szünet után bá-mulva.*) Nem értem, tisztelettel! Az előbb még itt voltak! (*Ordít.*) Nagyságos urak! (*Vár, elképedve.*) Elrepültek, mint a ma-dárkák!

RENDŐR (*csak a hangja hallatszik, ahogy kint az utcáról fölbeszél az ab-lakba*): Van odabent valaki? Jöjjön ide valaki az ablakhoz!

BORZA (*az ablakhoz lép*): Alászolgálja, biztos úr! Mi tetszik, tisztelettel?

RENDŐR: Nincs ott fenn valami baj? Mert azt mondják a népek, hogy két ember kiugrott ebből az ablakból!

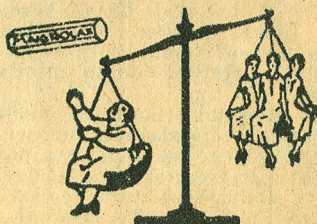
BORZA (*megérti az összefüggést, kis gondolkodás után*): Nem kérem, tisztelet-tel. Idevalósiak.

RENDŐR: Mondja meg nekik, hogy máskor ne az ablakon ugráljanak ki. Mert az kihágás.

BORZA: Igenis, biztos úr, tisztelettel.

Maigrolax-tea

kiváló hashajtó,

modern hölgyek súlyszabályozója

Főraktár: TÜRÖK-PATIKA, Király-utca 12

Alászolgája. (A rendőr elmegy az ablak alól.)

JULIA (kissé fájdalmasan): Nem akar-nak látni bennünket!

KATALIN (ijedten): Idegyűl a rendőr-ség!

ZSÓFIA (fölkhaborodva): Kiszökni az ab-lakon, előtünk!!!

KEMPELEN: Félnék. Én megértem. (A kalapját a kaszni tetejére akarja tenni, a mozdulatával feldönt egy nagy skatulyát, amelyből rengeteg átjátszott francia kártya ömlik a földre.)

ZSÓFIA (szikrázó szemmel): Kártya!

KATALIN (ámulva): De mennyi!

KEMPELEN: A cheminhez hat pakli kell, de ez legalább is van hatvan. (A három nő, mint a detektív, kutat a szobában.)

ZSÓFIA (késérő diadalal): Itt vannak a leveleink! Fél sem bontották a leveleinket! (Az asztalról meg a nachtkaszni fiókból összeszedi a leveleket.)

KATALIN: És ezekért zötyköltük mi magunkat egész éjszaka a vonaton!

JULIA (szomorúan): Én három hétig szakadatlanul rájuk gondoltam! Ők meg a levelemre se voltak kíváncsiak! Rosszak! Rosszak! Rosszak!

ZSÓFIA: Az a nő rontotta meg őket. Mindenki, aki Pesten járt, olyan hírt hozott haza, hogy minden napjukat azzal a nővel töltik.

KATALIN: Színésznő!

JULIA: Szép társaság!

KEMPELEN (körülmutat a falon): Min-denfelé itt a fényképe.

JULIA (fölvész az asztalról egy nagy kartonlapra ragasztott portrét, amely An-nát Szép Heléna kosztümben ábrázolja): Nézzétek csak! Mezitelen! (Mind köréje gyűlnek.)

KEMPELEN (mohón nézi a képet): Be-csületemre, csóré! Látszik a lábujja!

JULIA: Így állani az emberek elé! (Utál-kozva az ágyra dobja a fotográfát.)

KATALIN: A délutánba járunk és még mindig vetetlen az ágy! (Borzához.) Ez a maguk takarítása?! Amikor kivettük a lakást, mást ígértek!

BORZA: Kezit csókolom, tisztelettel. Egy órával ezelőtt még szenderegtek a nagysá-gos urak.

JULIA: Persze, hajnalig dözsöltek a szí-nésznővel!

ZSÓFIA (Borzához): Jár ide ez a nő?

BORZA: Nem, tisztelettel. Amióta az öreg nagyságos úr ide költözött, nem jár ide hölgy. Azelőtt, amíg a fiatal nagyságos úr egyedül volt, járt kettő. Egy kicsi vő-rös, meg egy magas fekete.

KEMPELEN (éhesen): Szőke nem járt?

BORZA: Szőke is volt. De olyan keveset, hogy kár számítani, tisztelettel.

KEMPELEN (irigyen): Ez az, kérem. Et-től megy tönkre a világ. (Zsófiához.) Én, nagyságos asszony, amíg meg nem háza-sodtam, olyan ártatlan voltam, mint József a bibliában!

ZSÓFIA: Hagyjuk most Kempelen, a maga dicsőséges fiatalágát. Menjen ki a városba, tudja meg, hol lakik ez a nő? (Ma-gyarázólag a testvérei felé.) Máshol nem kereshetjük Balázsékat, mint rajta!

KATALIN (ijedten): Te beszélni akarsz azzal a nővel?

ZSÓFIA (sopánkodva): Beszélni? Kettő ha-

sítani! Az a rengeteg pénz, amit elszedett tőlünk! Nyolcezer pengő!

KEMPELEN (a kalapjával a kezében): És hova jöjtek, ha utánajártam a dolognak?

ZSÓFIA: Ide. Megvárjuk,

KATALIN: Vigyázzon, Kempelen! Belé ne essen maga is a színésznő hálójába!

KEMPELEN (a küszöbről): Ne tessék fél-teni, nagyságos asszony! (Büszkén.) Én ki-tona vagyok én! Előbb csábítom el én őtet, mint ő engem! Kezüket csókolom! Kiszithand! (Elmegy.)

JULIA (közben Katalinnal együtt a szek-rényekben kutatott): Ezeknek a szerencsét-leneknek minden fehéreműje csupa rongy! (Kívész egy inget, nézi a manzsettáját.)

KATALIN (Borzához, aki eddig a háttér-ben gbicelt): Van a feleségének tüje-cér-nája?

BORZA: Tisztelettel, egy egész skatulya. (Atadja) Tessék, a skatulya. (Júlia és Ka-talin azonnal belenyúlnek, tűt, cérnát ke-resnek, befűznek.)

ZSÓFIA (stoppolót vesz ki a skatulyá-ból, gyűszűt, tűt, fekete cérnát. Mialatt ki-halászott a kaszniból egy fekete harisnyát): Gyengék vagyunk mi ezekhez a férfiakhoz! Gonoszabbak ezek az ördögnek! (Mégesen.) Javítóintézet kellene nekik! (Apád! Nagy lyukat talál a harisnyán, amelyen keresz-tüldugja az ujját, szomorú, nagy sóhajjal, gyöngéden.) Uristen! Mekkora lyuk! Hogy törhetne benne a cipő szegénykémmek a lá-bát! (Mindhárom nő okulárával az orrán buzgón stoppolja, varrja a »gonosz» fér-fiak fehéreműjét, komótosan megtelepedve a szűllött diákszobában. A függöny lassan ráborul a homályosodó képre, sötétség, a szín elforog.)

2. KEP

(Szín: Anna kis nappali szobája. Ahogyan egy jókeresetű színésznő berendezte magának azt a zugot, ahol az ideje legnagyobb részét tölti. Mindkét oldalon járás a lakás többi szobájába. Jobbközépen, elől, széles hencser, teli színes párnával. A hencser mellett feketekávé-szátalka, karosszékek. A háttérben egy nagybub, füles fotój. Dél-után négy óra.)

ANNA (nagyon tárka kimonóba, vagy pi-zsamába van öltözve, mezitill, papucsban, törökösen guggol a hencseren. Amikor a függöny kettényílik, éppen egy rettenetes, angol-magyar és német szavakból összetett mondatot ejt ki, verejtékes küzdelmek kö-zött).

SZOBALÁNY (mint a fecske, fekete-fehér dresszes, begyes kis nő, benyit, Annához): A Csáholyi urak vannak itt nagyságos asszony!

ANNA (boldogan): Jöhettek! (Feláll.) Milkóné mondja meg ennek a szerencsétlen angolnak, hogy távozzat. Fontos látogatóim jöttek. Egy rendező, meg egy zenészerző!

MILKONÉ (Pesties, de igen rendes né-metséggel az angolhoz): Die Künstlerin bittet um Verzeihung. Aber...

TANÁRNŐ (aki érzi, hogy mi történik itt, már egy pillanattal előbb nyúl a kalapja, kesztyűje és retikülje után. Németül): Ja, ja, ich weiss! Etwas ist wieder zwischen-gekommen! (Annához.) Sorry we couldn't learn more today! — Good bye, Madame!

ANNA (édes mosollyal): Jó, drágám! Csak vidd már az irhád! — So long muss Bar-

abara! — Good bye! (Kézfogás).

TANÁRNÓ: Good bye! (Kimegy, közben könnyű fejbiccentéssel köszön a Csaholyiaknak, akik már bent vannak a színen.)
(Apa és fiú úgy jöttek be, mint az ikrek. Egy darab ideig egyformán mozognak, egyformán köszönnek: »Kézicsókolom.« Egyformán tartják, majd teszik le egymás mellé szürke szidijüket és fehér szarvasbőrkesztyűiket.)

CSAHOLYIAK: Kezít csókolom.

ANNA: Szerbusztok! (Visszaguggol a hencserre, helyet mutat maga mellett.) Ide a lábamhoz! (A két Csaholyi úgy telepszik le, mint két varjú az ágra.) Meséljenek! Mi volt az este?

IFJ. CSAHOLYI: Amikor magát hazakísértük a Kisroyalból, még bementünk a Centrálba. Csináltunk apámmal egy parti karambolt.

ID. CSAHOLYI (hetykén): Macosba hagytam a fiatalurat. Pedig mikor voltam én gólya!

IFJ. CSAHOLYI: Igen! Mert apám idejében még fontos volt a billiárd! A mai fiatal-ságnak meg már komolyabb ambíciói vannak.

ANNA (nézi a két férfit, melegen): Apa és fial! Mit szerettek én magukon olyan nagyon! (Id. Csaholyi felé.) Hiszen magát pláne még csak három hete ismerem. Itattak maguk velem valamit, hogy lyukasnak tartom azt az órád, amikor nincsenek mellettem?

ID. CSAHOLYI: Ez csak azért van, Anna, mert mi is nagyon szeretjük magát. Kevés igazság van a világon, de közéjük tartozik, hogyha valaki valakit igazán szeret, az illetőnek muszáj az illetőt viszonsszeretni! Olyan ez, mint mikor megosvavarjuk a tászt, hát muszáj kigyulladni a villanylámpásnak.

IFJ. CSAHOLYI: Pláne, ha rossz a vezető.

ID. CSAHOLYI (bosszúsan): Ez ő! Én mondom egy jót. Ő megkeresi a kákán a csomót.

ANNA (elgondolkozva): Az apám bizonyos Fábryaknál volt intéző. Még emlékszem a házunkra a kastély alatt...

IFJ. CSAHOLYI: Erről jut eszembe, apám! Megcsináltatták a vendégnaktusban a fűdősobát? Mert én unom, hogy a cukorgyári ügynök mindig az én kádamban fürdődék.

ID. CSAHOLYI: Fogd be a száad, amikor hölgyek beszélnek...

ANNA: A fiatal Fábrynak a lovát sokszor a házunk előtt jártatták, amikor hazajött vele a nyargalásból. Milyen volt az a ló! Csupa tajték, meg veríték! Reszketett a lágyéka! (Nevet.) Mikre gondol az olyan komisz kis csirke, amilyen én voltam! (Nevet.)

IFJ. CSAHOLYI (kíváncsián): Na, mikre?

ANNA: Arra, hogy az a férfi, aki így meg tud hajtani egy lovat, mit csinálhat a szeretőjével?...

IFJ. CSAHOLYI: Ha csak ez kell?! Nézz meg egyszer az én Murcím, amikor leszállok róla!

ID. CSAHOLYI (befogja a tenyerével a fia száját): Hallgass! Nem látod, hogy még nincsen vége?

ANNA: Egyszer meg az öreg Fábry bejött apámhoz. Ledobta kint a tornácra a kesztyűjét, az ostarát, meg a kalapját.

Zöld posztókalap volt. Rongyos, piszkos, nehéz a zsírtól... Felvettem, megszagoltam a bélést. Hajsza volt, meg otkolon szaga, meg brillantin szaga... Lehettem tiszteztendő... De már akkor feltettem, hogy nem nyugsom addig, amíg egy ilyen kalapú embert magamba nem habarítok egészen!

ID. CSAHOLYI: Megtörtént! Mert óska kalapban én direkt multimilliomos vagyok! Egyedül Pichlertől van vagy tíz darab!

IFJ. CSAHOLYI (nyúl az asztalka felé): Szabad egy cigarettát?

ANNA: Tessék! Sőt, kapnak feketét! (Az öreg nő felé, aki nagy nyugalommal varrt a háttérben.) Milkóné! Mit alszik itt, mint a köttestésza a kendő alatt? Feketét az uraknak! (Milkóné feltápáskodik.)

IFJ. CSAHOLYI: Kérhetek hozzá egy kis tejszínt? Esetleg tán egy kiflit?

MILKÓNÉ: Kérhet.

ID. CSAHOLYI: Én meg nem bánnék egy vajaskenyert! Kaphatnék?

MILKÓNÉ: Kaphatna! (Leteszi a varrást, kicsoszog.)

ANNA: Nem értem ezt a dolgot. Kifli, meg vajaskenyér? Délután négykor? Mikor éleltek maguk?

ID. CSAHOLYI: Nem ebédeltünk.

IFJ. CSAHOLYI (magyarázólag): Annyi dolgunk volt. Még arra sem értünk rá!

ID. CSAHOLYI (közbetűg): Ne szépítsük az ügyet, Balázs. Nem ebédeltünk, mert nem volt egy vasunk sem.

ANNA (bámulva): Nem volt pénzü?

IFJ. CSAHOLYI (szégyenli a dolgot): Tudja Anna, olyan rossz a postaösszekötetés Szabolcs megyével...

ID. CSAHOLYI (a fíához): Na és ha jó volna az összekötetés Szabolcs megyével?... Minek szépítsük az ügyet, Balázs? Be kell vallani nyíltan.

ANNA: Micsodát?

ID. CSAHOLYI: Nézzen rám, Anna!

ANNA: Magára néztem.

ID. CSAHOLYI: El lehet hinni rólam,

hogy én kiskorú vagyok?

ANNA: Maga kiskorú?

ID. CSAHOLYI: Már tudniillik, kuratéla alatt vagyok.

ANNA: Aha!

ID. CSAHOLYI: Van három lánytestvérem.

Szép kebel

Dr. Bier tanár szerint JOLI-FEMME útján. Természetes készítmény, mely külsőleg használandó

Teltség hijján,

azaz, ha a kebel fejletlen maradt vagy betegség avagy gyermekágy folytán beesett, 4-6 hét alatt normális, telt, kemény kebel érhető el anélkül, hogy a test vagy csipő cseppet is erősödjön. Már az első használat után eredmény.

Ára P 16.—

PETHYÜDT KEBEL

»JUNO«-val néhány hét alatt visszanyeri teltségét és ruganyosságát. Dr. med. Funke írja: »Az Önök »JUNO«-ja páratlan a női kebel megerősítésére«

Ára: P 8.—

Schröder Schenke, Wien, Berlin, Zürich, Bratislava, Budapest, VI., Király-utca 12. sz.

Török-patika külön kozmetikai osztálya

Azok közül a legfiatalabbik a gyámom. Bizonyos Zsófia.

ANNA (mosolyog): Értem. És ez a Zsófia nem ad pénzt.

ID. CSAHOLYI: Ott a baj, hogy adott. Mert ebből kifolyólag lettem én sikkasztó, ahogy ez az ember (A fiára mutat.) már megelőzőleg család volt.

IFJ. CSAHOLYI (irtón röstelkedve): Apám! Apám! Rettentő ember maga, apám! (Kétségbeesve leül, a tenyerébe temeti arcát.)

ID. CSAHOLYI: Akárhogy szépítjük Balázs: te család vagy, én meg sikkasztó! (Anához.) Mert ez az úr kicsalt otthonról nyolcezer pengőt: azzal, hogy főbelövi magát...

ANNA (közbevág): Erre a nénik odaadták magának a pénzt...

ID. CSAHOLYI (tördelmesen): Ideadták. Felhoztam! (Gesztussal.) Szélnek engedtem!

ANNA: Hogy szórta a cigányoknak a bankót!...

ID. CSAHOLYI (sóhajt): Akkor este kezdődött...

ANNA (bűntudattal): Énmiattam!

ID. CSAHOLYI: Dehogyan. Annal. A saját aljas természetem miatt! Sűgjak valamit? Én már odahaza elhatároztam, hogy ezt a pénzt el fogom sikkasztani.

ANNA: De miért? Az Isten szerelmére, miért?

ID. CSAHOLYI: Oh, drága Anna! Képzeld csak el. Tíz évig ültem falun. Papucsban, slafrokban. Nővesztettem a kisujjamon a körmöt. Vetettem a pasziánszt. Etem kuglófot a vénasszonyokkal. Hát végül kirúgta az üveg a dugót.

ANNA: És csak három hétig tartott az a tömérdék pénz?

ID. CSAHOLYI: Anna! Már vége volt az első héten. Elvesztettük. (Újra a fiára mutat.) Mert ez az úr beiratott valami Franciában körbel... Mindig féltem a francia kártyától... (Legyint.) Elkészültünk!

IFJ. CSAHOLYI (főlemeli a fejét): Bár engem hagyott volna apám játszani. Ne azaz a peches kezivel keverte volna a lapot.

ID. CSAHOLYI (veszekedésen): Tán nem hagytalak? Fél éccakákon adtad a bankot!...

ANNA (csillapítón): Uraim! Uraim! Szeressük egymást, uraim!

ID. CSAHOLYI: Hazamenni nem merünk. Új pénzt kérni nem merünk. Hát a vesztéstől kezdve apró kölcsönöket szívtunk föl. Pestre tévedt nyírsegiektől.

IFJ. CSAHOLYI: Az a piszok Görömbölyi vitte haza a hírt...

ID. CSAHOLYI: Szegény Zsófiék írtak, sürgönyöztek, telefonáltak. Mi csak bujkáltunk. Erre feljöttek értünk. Ott leptek meg a reggeli öltözködésnél. (A fiára néz.) Minek szépítjük az ügyet, Balázs?! Az ablakon ugrottunk ki előlük az uccára. Még arra sem értünk rá, hogy megvárjuk, amíg elhozza a házmester a pénzt az izéből...

IFJ. CSAHOLYI (közbeacsattan): Nánát,

ezt már nem, apám! A magam részéről kikérem, apám, hogy ezt is elmondja!

ANNA (komolyan): Rettentő dolog! (Elneveli magát.) Rettentő!

ID. CSAHOLYI (szomorúan): Nem volt egy hatosunk! Hát elmentünk a korszóra cserkészni, talán elénk vet a sors valami áldozatot.

IFJ. CSAHOLYI: Aztán fenét vetett. Mert ha pénzszerzésről van szó, akkor rögtön nincs ismerős semerre, mintha Stockholmban járna az ember. Köröskörül mind csupa svéd.

ID. CSAHOLYI: Három óra elmúlt. A Szervita-téren nagyon korogni kezdett a gyomrom. Na gyere, mondom a fiamnak. Ballagjunk át Anához. Kapunk tőle feketét. Kérünk bele egy kis tejet. Megiszunk három-négy kapucinert, mindjárt nem leszünk olyan vad éhesek, mint a sakálok...

IFJ. CSAHOLYI: Villanyosra sem telt. Gyalog jöttünk. Istentelen messi van ez a Rózsadomb. (Fúj egyet.) Hát ezért mertem kérni egy kiflit!

ANNA (feláll a hencserről, kiabál): Milkóné! Milkóné!

MILKÓNÉ (becsoszog, békétlenül): Nem fújhatom föl. Főzni kell azt a kávé! (Hozza a lobogó lánggal égő kávémasinát, leteszi valahová.)

ANNA: Csináljon húsz tojásból rántottát, Milkóné! Adják föl a gyulai kolbászt, meg a pogácsát!

IFJ. CSAHOLYI: Búcsúzni jöttünk. Mert valószínű, hogy mégis csak elvisznek minket a nénik.

ID. CSAHOLYI: Engem talán be is fognak csuktatni a bolondok házába!

ANNA: Ugyan! Nem féltem én magat, szép ember!

ID. CSAHOLYI: Vitatkoztunk az úton a fiammal, elmondjuk-e, hogy mi van velünk!

IFJ. CSAHOLYI: Én nem akartam!

ID. CSAHOLYI: De én akartam! (Anához, nagy bensőséggel.) Most eltűnök a szeme elől örökre, a pecsétgyűrűmmel, meg a pakompartommal együtt. Hiszen talán bélyegre sem fog telni, hogy írjak? Aztán, mit írjak? Hazudjak? Hagyjam meg abban a hitben, hogy valami hetyke, nagy földesúr vagyok! (Nagyon meg van hatva, zavartan rugdalja a cipője orrával a szőnyeget.) Valami arra hajt, hogy ne tagadjak el semmit. Ismerjen olyanok, amelyen vagyok! Vén lókötnék! (Egy pillanatra szünet után főlemeli a fejét.) ...Csak azt szeretném, ha elhinné, hogy nekem ez a kis farsang, amit az oldalán töltöttem, igen édes volt. Eldugom örök emlékebe, mint zsigori az aranyat! (Újra lehorgaszta a fejét.)

ANNA (lassan odamegy az öreg Cseholyihoz, gyöngéden átöleli a nyakát, megcsókolja az arcát, melegen): Csacsikám!

IFJ. CSAHOLYI (írgyen): Ez az én apám! Mindenből kicsikar magának valami hasznót!

SZOBALÁNY (bejön balról, tálcán névjegyeket hoz).

ANNA (idegesen): Nem vagyok itthon! (Felveszi a tálcáról az egyik névjegyet, vállat von.) Doktor Kempelen József, nem is ismerem! (Nézi a többi névjegyet.) Özevgy Török Tamásné, özevgy Parázsoné... (Nagy meglepetéssel.) Cseholyi Julia! (Ránéz a Cseholyiakra, akik már az első név-

Óvja
egészségét!

Minden szaküzletben kapható

nél összerázkódtak, mintha villanyütést kaptak volna.)

ID. CSAHOLYI ÉS IFJ. CSAHOLYI (egyszerre, tragikusan): A családunk!

ANNA (szobalányhoz): Kérje meg a hölgyeket, hogy várjanak egy kicsit! Azonnal!

IFJ. CSAHOLYI (rémülten): Ne várjanak! Nincs itthon senki!

ANNA (a szobalányhoz): Várjanak meg a hölgyek! (Mikor a szobalány már kiment, szigorúan ifj. Csaaholyihoz.) Én nem bujkálok! Es nem is illik elküldeni az édesapja testvéreit! (Id. Csaaholyihoz.) Mit gondol, miért jöttek hozzám a hölgyek?

ID. CSAHOLYI (nagy kénben): Nem szabad haragudni rájuk! Falusiak. Biztosan mindenféle izé járt az eszükben. Látták azt a fényképet a fiúval. Mentek Pestről a hírek...

ANNA (egy kicsit ingerülten): Értem már! Tőlem akarják számonkérni magukat! Mint az öreg Duval a fiát a Kaméliás nőn!

ID. CSAHOLYI (keservesen): Nem tudom, ki az az öreg Duval és a Kaméliás nőt sincs szerencsém ismerni! De az bizonyos, hogy a testvéreimnek fogalmuk sincs róla, hogy maga kicsoda? (A fejét vakarja.) Legalább megmondaná nekik valaki előbb: mennyit jártunk az autóján, milyen vacsorákat kaptunk az asztalánál!

IFJ. CSAHOLYI (már az előbb az ajtóhoz settenkedett lábujjhegyen. Óvatosan átfordította a kulcsot, aztán kihúzta a zárból és a kulcslyukon át leskelődött át a másik szobába, az apjához): Ók azok, apám! Megismertem a lábukat, mert nem látni csak a cipőjüket. Kempeleennek hallok a hangját. (Füfel a kulcslyuknál.)

ID. CSAHOLYI (elszántan): Kimegyek. Megegyek. Talán jóllaknak velem. Mindjárt könnyebb lenne a többieknek. (Mozdul.)

ANNA (eléje áll): Dehogy megy! Az én házamnál ne legyen botrány! Majd én magam! (Indul.)

ID. CSAHOLYI (megfoga a karját, könnyőrgöve): De ne ebben a hacukában, édes Anna! Tudja, milyenek a vidékiek? Megijednének ettől a tubatarkától!

ANNA (végignéz magán): Persze! Rögton megesküdnének rá, hogy én tettem tönkre a pulyákat! (Elmosolyodik.) Jól van! Tompítok egy kicsit magamon a kedvükért! (Kisiet a jobboldali ajtón, csak a hangja hallatszik.) Addig is mondják el: melyik néni milyen? Melyikre vigyázzak a legjobban a három közül!?

IFJ. CSAHOLYI (eljön a kulcslyuktól): Sss! Csöndesebben, az ég szerelmére! (Súgva a tenyere mögüll.) A Zsófia a legnehezebb! Mert Julia néném alapjában véve szelíd. A Kata meg olyan változó természetű...

ID. CSAHOLYI (elfoglalja a fia helyét a kulcslyuknál. Leskelődik.)

Változás

3. KÉP

(Nappali mellett kis szalon, a harcias díszbe öltözött, — de azért nem kórikus — három dámával és a zsakettes Kempelelennel.)

KEMPELEN: Óvele magával nem beszéltem. De megtudtam mindent. Ez a villa a sajátja. Azonkívül van neki egy nagy háza

a Rottenbiller-utcában. Mindene tehermentes. Autója is van. Ha fellép a színházban, csak annyit mond, hogy muukk! — És máris kap kétszáz pengőt.

ZSÓFI (mérgesen): Ennyiért adtuk oda tavaly az egész szilvánkat. (Kinéz az ablakon.) Ez az épület, ott a kert végén a kocsi-szín, vagy autogarázs, vagy mi a csoda? Nahát, ehhez képest kutyaöl a ház, amibe anyánk született. Pedig a mi anyánk Kőlcsey-lány volt oldalágon! Árpádházi nemes-ség!

KEMPELEN: Miért tetszik ilyen régi dolgokkal jönni, nagyságos asszony? Az ilyesmi nem ér Pesten egy zsemlét.

KATALIN (sóhajtván): Nem bizony! Szegény Árpád! Látom már, hogy ez olyan moziista világ lett. Más volna, ha azt mondhatnánk, hogy a rokonai vagyunk a Greta Garbónak.

JULIA (megsimogatja a kanapét, amelyen ül): Ez a legfinomabb brokát. A főispánéknál van ilyen! De ez még annál is drágább anyag! (Nagy asszonyi érdeklődéssel vizsgálja a kanapé szövetét.)

KATALIN (körülnéz): Rosszul érzem magamat. Elég vagytok ti hárman. Engedjétek engem elmenni!

JULIA: Ha te mégy Kata, én sem maradok itten!

ZSÓFIA: Én pedig egyedül ide sem jöttem volna!

JULIA (Katalinhoz): Te ragaszkodtál hozzá!

KATALIN: Te énhozzám! (Leül.)

JULIA: Mindnyájan ragaszkodtunk egymáshoz. Azért ülünk itt csapatostul, mint a hűsűsok! — Ennye be utalatos!

KEMPELEN: Menjünk el valamennyien!

JULIA: Kiténő ötlet!

KATALIN: De mindjárt! (Feláll.)

ZSÓFIA: Ül le Kata! Előbb kellett volna meggondolni! Beküldtük a névjegyünket. Úgy festene, mintha megfutnánk! Pedig nekünk nem szabad megfutni! Akárhogy irtóznak tőle, kötelességünk, hogy a szemébe nézzünk a bűnnek!

KEMPELEN (józanul): Csak aztán vigyázzon a nagyságos asszony, hogy mit beszél! Nehogy pert kapjunk a nyakunkba zaklatásért, vagy rágalmazásért! Mert akárminiféle bűn az, aminek a nagyságos asszonyék a szemébe kívánnak tekinteni, jogási része is van a dolognak. Az pedig kényes. Nem semmisség betörni egy ilyen gazdag nő lakására, aztán számonkérni tőle valamit, ami ellen a törvényben nincsen paragrafus!

ZSÓFIA: Én nem törődöm a maga paragrafusával, Kempelen. Én csak azzal törődöm, hogy a testvérem és a testvérem fia, mocsárba tévedt! Meg akarom fogni a kezüket. Tovább ne menjenek azon az úton, ahol a mételey és a kēj... (Félteszakítja

ÖRÖM

AZ EMBER ELETE,
HA RENDES AZ EMESZTESE

ARTIN

AZ ENYHE, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

magát.) Nem is illik ezekről a dolgokról Juli előtt beszélni!

JULIA (fölsattan): Ugyan hagyjatok már békében a lányágommal. Hallottalak nyöszörögni, amikor vajudtál! Amikor a családkban gyerek született, mindig én segítettem a babának! Végignéztem mind a kettőtök mézes heteit! Most kezdtek kimélni hetvenesztendős koromban? (Mutat Zsófi bocsánatkérdés megölelte és megsókolta.) Jól van na! Nem haragszom már!

KATALIN (a vitrinhez megy, megnézi): Mennyibe kerülhettek ezek a porcellánok?

KEMPELEN: Rengetegbe. Én azt mondom, akinek ilyen holmija van, az nem vadászott a borzatói nyolcezer pengőre! (Gesztussal.) Ah! A két Balázs biztosan elkártyázta a pénzt!

JULIA: Én is azt hiszem, ha körülnézek ebben a házban! Sehöl egy szem por. Nincs a fűben egy szál gaz. Láttátok a kertben a virágokat? A legdrágább angol magról vannak nevelve. Azt a magfélelet valótán kell hoztatni Londonból. (Sóváran.) Ha én ilyen magokkal dolgozhatnék odahaza!

KEMPELEN (Zsófiához): Tessék bevallani, hogy szegényebbnek képzeltük a művésznőt. Ha szegényebb volna, jól meg lehetne taposni most. De így? Ebben a nagy házban, e között a sok szőnyeg, selyem meg üveg között! Én becsületszavamra kezdek drukkolni tőle! (Megnézi az óráját.) Húsz perce várat már, mint egy miniszter!

ZSÓFIA: Én nem félek! Én megtáncoltatom ebben a nagy házában. Még a hajába is belemarkolok, hogyha muszáj lesz!

SZOBALÁNY (heresztül meg a színen, a megrakott tálcával).

KEMPELEN (odales a tálcára): Kolbászt szokott uzsonnázni a művésznő?

SZOBALÁNY: Oh nem kérem! Ez a Csaholyi urak ebéde. (Zsófi, Juli, Kata feláll.)

JULIA: Hát itt vannak? (Mind figyelnek.)

SZOBALÁNY (zavartan): Nem tudom kérem. A konyhában hallottam, hogy talán a számukra készült. (Továbbmegy a tálcával, megnyomja a kilincset, az ajtó be van zárva, kopog.) Én vagyok! Nus! A tojással! (Az ajtó kinyílik, a lány bemegy a másik szobába.)

KEMPELEN (elismerően): Balázsék szépen bevették magukat ebbe a házba!

ZSÓFIA (földre, az ajtó felé indul, fenyegetően): Én bemegyek! Megnézem azt az ebédet!

JULIA (nagy méltósággal): Zsófi! Te mégis csak dáma vagy, Zsófi!

ZSÓFIA (vérmesen): Eteti őket! Szétszedem azt a perszónát! (Visszül.)

KATALIN: Zsófi, azért még nem kell úgy haragudni, mert enni kapnak tőle Balázsék!

JULIA, KATALIN: Ül le, Zsófikám. (A telefon, amelynek aparátusa a kis szalónasztalkán van, a divány előtt, megszólal. A nők persze nem nyulnak hozzá, csak ellenségesen nézik, ahogy csönget. Eszeveszett, hosszú csöngetés.)

KEMPELEN: Irodai ember vagyok! Mindjárt görcsöt kap a kezem, ha nem veszem föl azt a kagylót! (Hosszú csöngetés. Kempelen megfenyegeti a telefont.) Hallgass te! Agyonvágalak!

SZOBALÁNY (kijön, fölemeli a kagylót, mialatt kíváncsian figyelik): Halló!... Itt

6—19—13. Igen! Tatár lakás! (Szünet.) Jónapot gróf úr! Itt a Nus! (Szünet.) Öltözik. (Szünet.) Nem tudom, gróf úr! Mindjárt megkérdem!

KEMPELEN: Micsoda gróf ez?

SZOBALÁNY: Grassalkovich Károly gróf.

KEMPELEN: A Kamuki gróf?

SZOBALÁNY: Igen kérem. A Károly gróf. (Kiszalad.)

KEMPELEN (fűtten): A Kamuki gróf! Ide ilyen nagy grófok telefonálnak! Csekélység! Száztízezer hold van a másik végén a drótnak! (Nagy tisztelettel nézi a telefont.)

ZSÓFIA: Kempelen, magának istensége a pénz. Azt hiszem, titokban már a színészpártján van, mert tehermentes a háza.

SZOBALÁNY (visszajön, a telefontól): Halló!... A nagyságos asszony nagyon sajnálja, gróf úr! De nem szabad ma este! (Szünet.) Azt mondja, hogy a Csaholyi urakkal van megbeszélve vacsorára! (Szünet.) Megmondom! Igenis, gróf úr! (Leteszi a kagylót, kimegy.)

JULIA (egy kis megilletődött csönd után): Ez nekem tetszik! (Elismerően.) Mehet a gróf, mert a művésznő a Csaholyi urakkal beszélte össze a vacsorát!

KATALIN (még büszkébben): És még a tetejébe, hogy nyíltan meg is üzeni a grófnak: azért nem szabad, mert ő (Hangsúlyozva.) a Csaholyi urakkal szórakozik ma este!

KEMPELEN: Mind a kettővel kérem! (Jelentősen.) Tessék lesen figyelni, ez fontos! Mind a kettővel!

ZSÓFIA (harciasan): Nahát nekem ez sem kell! Látom, hogy ti mindnyájan hígulok és puhultok! Te a virágmagtól, Kata, te a bútorselyemtől, Juli, maga meg a kamuki gróftól, Kempelen! De engem ezek a dolgok nem érdekálnak. Én egyet akarok! Végezni vele! És ezért még keményebben fogok a szemébe nézni ennek a hölgynek, mintha egy putriban találtuk volna, rongyok között!... (A szenvedély hevében feláll és az ajtó felé fordul. Ebben a pillanatban a küszöbön megjelenik Anna. Másodpercig feszült csönd. A két nő farkasszemet néz.)

ANNA (átöltözött. Valami síma, fekete, de nagyon jó, szoros és szolid pongyola van rajta. Csak harisnyát nem ért rá húzni. A lábszára meztelen. Jól megnézi a vendégeket, akik önkénytelenül felálltak. Nyajasan, de tartózkodóan): Kérem foglaljanak helyet! (Leül Zsófia mellé a diványra, aki cukkol egyet ettől a szoros szomszédságtól és elhúzódik a kanapé sarkába.)

KEMPELEN (összeüti a bokáját, bemutatkozik): Dr. Kempelen, Nyiregyházáról.

ANNA (kényesen csókra nyújtja a kezét): Tudom. Ismerem hírből. (Igen melegen.) Mindannyiokat ismerem. Sokat mesélt nekem a családjáról a két Balázs. Boldog vagyok, hogy eljöttek hozzám. (Csönd.)

ZSÓFIA (elbeszette maga alól a talajt): Beszéljen már Kempelen!

KEMPELEN (ijedten): Dehogy beszéllek. Én csak kísérőnek vagyok itt. Beszéljen a nagyságos asszony! (Csönd.)

SZOBALÁNY (kávékészletet hoz, leteszi az asztalra, aztán kimegy).

ANNA (Mialatt a csészébe töltöget): Hi-

szobája, ha olyan nagyon nehéz, segíthetek. A férflak...

ZSOFIA (*haragosan közbevág*): A testvérünk, meg a testvérünk fia!

ANNA: Itt vannak mind a ketten! (*A fejével a szomszéd szoba felé int.*)

ZSOFIA: Miért nem jönnek elő?

ANNA: Esznek.

KEMPELEN: Kolbászt.

ANNA: Bevallották, hogy nem ebédeltek. Hirtelenében azt adtam nekik, ami van. (*Abbahagyja pillanatra a kávéfőítéget, összecsapja a kezét.*) Ilyen betyárok! Elvérti ennyi pénzt! Traktort lehetett volna kapni rajta!

ZSOFIA (*gyanakvóan*): A művész nő nem tudta, hogy miféle pénzt költenek?

ANNA: Nem. Azt is most gyónták meg! (*Agresszíven.*) Csak nem tetszik gondolni, hogy akkor szöba álltam volna velük. (*Élesen.*) Innen már csak egy lépés, hogy azt mondják: rám költötték a pénzt. (*Szuggesztíven néz Zsófiára.*)

ZSOFIA (*elgyávul*): Azt nem mondom. Csak azt gondoltam, hogy tetszett tudni miről van szó, amikor szórodott.

ANNA (*haragosan*): Nem »tetszett tudni!« Nekem nagyon keserves flatalságom volt! Megszoktam, hogy a fogamhoz verjem a pénzt. A könnyelmű embert sem tűröm. A sikkasztót, meg pláne utálok! Nem engedtem volna be őket a házamba, ha tudom, hogy sikkasztott pénzből rendelnek kaviárt, pezsgőt, zöldborsos kotlettet a vendéglőben!

ZSOFIA (*megsértődve*): Bocsnát! Azért nem sikkasztók! Ez belső családi ügy!

ANNA (*békítőn*): Nem akartam sérteni vele. (*Melegen.*) Hiszen én is nagyon szeretem a fiút az apjával együtt. Jó anyagból van mind a kettő. Csak éppen hibás vágányra csúsztak. (*Élénken.*) Nem való nekik Pest. Mind a kettő született vidéki ember! (*Végre kiosztja a kávé.*) Edesem? Keserűn? Tejjel? (*Olyan szíves és kedves, hogy a nők nem utasíthatják vissza, habozva elfogadják a csészéket, szakértelemmel szagolgatva a kávé illatát.*)

KATALIN (*megkóstolja*): Jó kávé!

ANNA: Frissen kell pörkölni és golyóba főzni. Ez az egész kunst.

JULIA (*türelmetlenül*): Csak jönnének már elő! Szeretném látni őket!

ANNA: Mondom, hogy esznek. (*Nevet.*) Esznek, meg félnek!

KEMPELEN (*Juliához*): Ez úgy van kérem, mint a fogorvosnál. A félénk ember mindenkit maga előtt bocsát be a várószobába, pedig tudja, hogy a végén mégis oda muszáj ülni a fogó alá.

ANNA: Megkértek a férflak, hogy beszéljek az érdekükben. És itt van ni! Alig tudok! Mit mondjak? Talán csak annyit, hogy a fiú még fiatal. Majd megkomolyodik. Az öregnek meg valami baja van. Egyszer, régen, valami történetet szegénnyel. (*Gyöngéden.*) Meg kéne gyógyítani.

KEMPELEN: Én azt mondom, hogy az öreg Balázs túlságosan erős prés alatt van. Azért vág föl, ha egy kicsit elengedik a gyepőjét.

ZSOFIA: Hallgasson, Kempelen. Mind egy húrton pendülnek maguk!

ANNA (*a nőkhöz*): Sokszor olyan kicsiségen mulik az ilyesmi! Nem elég napos a

szobája, túl pelyhes az ágya, nem szereti a munkáját!

ZSOFIA: Hiszen nem is kell neki dolgozni! Dolgozom helyette én!

ANNA: Talán ez lesz a baj. Hogy elveszi a helyét, nagyságos asszony!

ZSOFIA (*sírni kezd*): Szóval még én lehetek az oka?

ANNA: Ne sirjon, szívem! Nincs itt akkora baj.

ZSOFIA: Levehetem a kalapomat? Szorít.

ANNA: Tessék! (*Miután Zsófia levette a kalapját.*) Oh, de gyönyörű haja van, drágám! (*Megsókolja Zsófi haját.*)

ZSOFIA (*színpogva*): Derékig ért még öt év előtt.

KATALIN (*kávézik*): Isteni kávé!

JULIA: Na most vitézkedjél, Zsófi! Haja-donfővel!

ANNA: Bevallom, hogy rosszul esett volna, ha összeveszünk egymással. (*Juliához.*) Tetszik tudni, a nagyanyám egyszerű tanyai asszony volt. Ha behunom a szemem, látom a szegény kis paraszt nagymamán arcát a tekenő gőze fölött, ahogy mosott ránk. Vagy amikor téli hajnalon tüzet rakott azzal a rőzsével, amit én loptam össze az erdőn.

KEMPELEN (*telkesen*): Micsoda karrier kérem! Micsoda óriási karrier! (*A nők leintik.*)

JULIA: Nekem az esik legjobban, hogy falusi származású a művész nő!

ANNA (*mosolyogva*): Paraszt puli vagyok! Kezit csókolom! Piros a szájam padlása, akár a paradicsom! És akárhogy gyomlálom, nem tudom kiverni a természetből, amit gyerekkoromban belémneveltek!... Mit csináljak? Imponál nekem az úr, mint a juhász komondorának az agár!

KEMPELEN (*Zsófiához diadalmasan*): Mit tetszik ehhez szólni, Zsófi nagyságos asszony!

ZSOFIA (*haragosan*): Ne elnökölj, Kempelen! Nincs a takarékpénztárban!

ANNA (*aki közben cigarettás dobozt hozott az ablakpárkányról, hogy megkínálja Kempelent*): Látom, hogy nézik a lábam. Hát kérem én tiszta spórolásból járok idehaza meztláb. A bőrméret nem kár. De a drága harisnyáimat sajnálom. Mert nekem muszáj drágát viselni. Én rajtam tizenöt pengősnél olcsóbb strimpfit nem tűrne el a közvélemény!

KATALIN (*ámulva*): Milyen másképp képzeli el az ember a színésznőt falun! Hogy csak úgy repíti az ezreket!

ANNA (*nevet*): Egyik sem »repíti.« Nem is teheti. Én meg éppen híres vagyok a smucigásomról! Meghalok minden pengőért! Mert vénségemre nyugodtan ölebe szeretném tenni a kezemet. Szeretnék egy kiribirtokot, villát, Balatonfüreden, amilyen Blahánának volt! Szeretném, ha az esperes megbillentené a kalapját, amikor elmegy a tornácom előtt. Szeretném, ha a fiatalok tisztelettel összesúgnának a hátam mögött.

Amíg alszik
a DARMOL
dolgozik

amikor a kúthoz totyogok savanyúvizet inni: »Itt megyen ná, az öreg Tatár!«

KEMPELEN (*rajongva*): Kempelen József ügyvéd! Kezit csókolom! Nem tudok más ürügyet kitalálni, hogy kezetszókolhassak, azért mutatkozom be újra! (*Főáll, összevágja a bokáját, kezetszókol.*)

JULIA: Ez hát a színház! Az a mámoros színház!

ANNA (*csúfolódva*): Mámoros színház! A színház kérem a leggonoszabb gyomorsavképző intézet! Nincs senki, akinek annyi gyomorsavja lenne, mint egy maivának, vagy egy szendének. Naponta háromszor ájulok el én a drukk miatt, hogy kimegyek a dívatból! (*Nagy savanyúsággal.*) A kérem! Színház! Az ember olyan keserű lesz benne végül, mint a kétnapos mákosnudli!

KEMPELEN (*a nőhöz*): Nagyon élesen tessék figyelni kérem! Kit tartottak a nagyságos asszonyok vámpirnak!

ZSÓFIA, JULIA, KATALIN (*egyszerre, tiltakozva*): De, Kempelen!

ANNA (*nevet egy nagyot*): Vámpirnak tartották?! Remek! Munkás színész, ha akarna sem lehetne vámpir! Mikor csinálja szegény?! Hajnalról éjfélig dolgozik, mint a kutya! Az csak hozzátartozik az iparhoz, hogy szikráztatja a fogát! Ugyan kérem! Kínótt az olyasmiből az ember gyerekkorában! Az emberen rajta a smukk, meg a festék, aztán belől valami szolid, hűséges, biztos dolgot kívánna, amin meg lehet szerényen ülni halálig!

KATALIN: Hitted volna ezt, Zsófi!

JULIA (*főlemelte a lorgnonját, azon keresztül nézi Annát*): Már akár haragszol, akár nem! Tegezlek! Mert kezdelek nagyon megszokni, aranyom!

ANNA (*átölelte Julia nyakát, hízlegve az arcához szorította az arcát, aztán tovább nevetve mondja*): Vámpírság! (*Más hangon.*) Ejnye már ezek a férfiak! Pardon egy pillanatra! Előteremttem őket! (*Kimegy a jobb ajtón.*)

JULIA: Na, Zsófi!

KATALIN (*emeltebbben*): Na, Zsófi!

KEMPELEN: Na, Zsófi nagyságos asszony! Kinek tetszik a szemébe nézni!?

ZSÓFIA (*méltatlankodva*): Még ugrattok? Ahelyett, hogy megköszönnétek, hogy megcsináltam velem a barátságot!

ANNA (*visszajön, maga előtt terelve a két Csaolyit, akik nem mernek egészen előrejönni, hanem a kezükben a kalappal, kesztyűvel megállanak hátul az ablak mellett, onnan köszönnék a nőknek, inkább mozdulatlal, mint szóval*): Tessék. Itt a két bűnös.

ZSÓFIA (*mint a bíróság elnöke*): Gyertek csak előre, jó pipák!

ID. CSAHOLYI (*a nővérekhez*): Ne merjetek rosszra gondolni! Nem volt itt hiba semmivel! Megmagyarázok én titektek mindent! (*Előrejön, kezetszókol először Juliának, aztán Katalinnak, Zsófiától a kézcsókkal egy pillanatban kap egy mérges kis rokoni nyaklevest.*)

ANNA (*féltő, elfojtott kis sikollyal*): Ne bántsák!...

ZSÓFIA (*Anna felé*): Pardon! Muszáj volt! Kiszaladt a kezemből, amikor közelhajolt hozzám a róka képivel!

ID. CSAHOLYI: (*odamegy Annához*): Látja drágám, ez az én fotográfiám! Nyá-

konvernek! De most nem bántom! (*Bizalmasan.*) Mert hallottam ám a hangját! (*Kezet csókol.*)

ANNA (*barátságosan megsimogatja az öreg arcát, ott, ahol a pofont kapta*).

IFJ. CSAHOLYI (*a háttérből, keserűen*): Megint az apám! Neki mindenért csak fizetnek, akár a vámnál!

ZSÓFIA (*Anna felé*): Köszönjük szépen a vendéglátást! Nem alkalmatlankodunk tovább! (*Föltézi a kalapját, a férfiak felé*) Készölődjünk, urak!

IFJ. CSAHOLYI (*dacosan*): Megy, aki megy! De én nem megyek! Mert érzem én, hogy minek mennék neki! Az örökös, savanyú szemrehányásnak!

ZSÓFIA (*indulatosan*): Elfecsérelt a sok pénzt! Amikor tudja, hogy milyen keservesen szedjük össze a rezsit!

IFJ. CSAHOLYI (*konokul*): Nem megyek! Ezután más életet akarok magamnak! Más emberekkel! (*Nagy fordulattal Annához*) Legyen a feleségem, Anna! (*Dermedt csönd.*)

ANNA: Mit beszél maga?

IFJ. CSAHOLYI: Legyen a feleségem! A nevem megvan! Fiatál vagyok! (*A nők rémülten várnak.*)

ANNA: Meg van maga bolondulva, Balázs! Mít gondol, hogy menne az a szeker, amelyik elé odafognának kettőnket?

IFJ. CSAHOLYI: Miért, Anna?

ANNA (*józanul, egy kis humorral*): Maga tüzes, fiatal csikó. Én meg már korosodó, óvatos ikis pejkó vagyok, nem is tudnánk együtt szaladni!

IFJ. CSAHOLYI (*főlhúborodva*): Visszatartasítja a kezemet?

ANNA: Vissza én! Még szeretőnek se kéne! Pedig az félig sem ekkora dolog!

IFJ. CSAHOLYI (*nem akar hinnit a fölnéket*): Talán nem tetszem?

ANNA: Nem fiam. Maga még csupa zöld! Olyan, mint egy májusai pattanás!

IFJ. CSAHOLYI (*fenyegetően az öreg felé*): Ezt maga csinálta apám! Folyton éreztem a Szvengáli nézésit a hátam mögött!

ID. CSAHOLYI (*a mellére teszi a kezét*): Én, fiam? Hiszen én, ha Anna kívánja, akár most föbe durrantom magam, hogy esedékes legyen az örökség!

ANNA: Tréfából se mondjon ilyet, Balázs!

JULIA (*Annához*): Ne izgulj, szívem! Ez a mániája! Egy héten ötször megígéri az öngyilkosságot!

ZSÓFIA (*a nagy szorongás után megkönnyebbülve*): Hisz magának csak a híre félelmes, Anna. Maga okos nő, Anna! Derék nő!

KATALIN: Szegény Kitty, ha hallotta volna! Hiszen neki félhivatalos menyasszonya van odahaza.

KEMPELEN (*ugyanegyidőben a fentiekkel*): Ha én ezt megírhatnám a »Nyirvidék«-be!...

IFJ. CSAHOLYI (*elvette az ablakpárkányról a kalapját, kesztyűjét*): Utóljára kérdezem, Anna!

ANNA: Hagyjon már békén! Nem kell! Engem nem lehet elvenni, dühből, meg dacból! Hogy bosszút álljon a családján. Mintha nem tudnám, hogy mi van bent a begyiben!

IFJ. CSAHOLYI (ingerülten): Anna!
ANNA (fúriáiban): Ne né! Még fenyegetni mer! Ki maga? Mi maga? Micsoda úr maga?! Tartatja magát a nénikéivel! Szíjja a Médiát, ezsi a kétpengős öszibarackot, várátja az utcán a taxit! Van szíve élni, költeni! Amikor tudja, hogy odahaza negyven fillér napszámot kap a marokszedő és egy selyemkendője árán két hétig kasszá a zsellér! Várjon fiam! Nőjjön meg! Jöjjön el húsz év múlva! Most születet Félégyházán egy kis hugom, az tán magához menne: (Nagyot fűs, farkasszemet néz a fiúval, az asszonyok némán ülnek a háta mögött, id. Csaholyi egy akaratlan bajszpederítéssel elárluja nagy, belső boldogságot.)

IFJ. CSAHOLYI (szünet után, villám-sújtottan): Nahát, egyedül maradtam! Megyek neki a szélének!

KEMPELEN (csöndesen): Nem is fú a szél! Süt odaki a nap!

ID. CSAHOLYI (meghatva): Nem vagy egyedül, Balázs! Itt vagyok én! Az apád!

IFJ. CSAHOLYI (az apjára néz, gúnyosan): Na hiszen, apám! Maga aztán biztosan itt marad a galambfészekben, amiből kitért! (Körülnéz, keményen.) Volt szerencsém!

(Megindul balra a kijárat felé).

(A nővérek egyszerre beszélnek: »Eridj, rossz fiú!« »Majd visszajössz te még piszén!« »Csak meg ne üsd a bokádat!«)

ID. CSAHOLYI (mikor a fiú már a kilincset fogja, kétségbeesve): Várjál meg, Balázs! (Elkapja az ablakdeszkáról a kalapját.)

ANNA (szírémosollyal az öreghez): Maga maradjon itt, lelke! (Az előszobából halatszik ifj. Csaholyi fájdalmas hangja: »Soká nem várok, apám!«)

ID. CSAHOLYI (a szívére teszi a kezét, gyötrelmesen a nehéz választón): Nem lehet, édes... Hisz az egyetlen gyerekeim!... (Az előszobából panaszosan hallatszik: »Isten áldja meg, apám!« Id. Csaholyi a szülői szeretet kétségbeesett hangján.) Nem lehet! (A nők felé, akik utját állják.) Szervusz-tok! (A fia után rohan.)

KATALIN (izgatottan): Fusson utánuk, Kempele! Még csinálnak maguknak valamit!

KEMPELEN (elkeseredve): Maguknak, kérem?! Ennekem! Megpumpolnak! (Azért mégis utánuk száguld a Csaholyiaknak.)

ANNA (a kezüket tördelő, konsternált asszonyokhoz): Most én mondom, drágám, hogy ne izguljatok! Félóra múlva hármas kalábert fognak játszani valamelyik kávéházban!

ZSÓFIA (En becsületszavamra, sajnáltam Balázst, ezt a gyereket. (Megcsókolja Anát.) Szervusz.

KATALIN: En is! (Ugyancsak csók.) Szervusz.

JULIA (Annához): Fájhatott neki! Nagyon szerethet, szegény kis Balázs!

ANNA (melegen): Engedjétek meg, drágám! En ehhez jobban értek! (Egy kis grimasszal.) Muszáj volt megtanulnom!

ZSÓFIA (megöleli): Belátom, drágám!

JULIA: Fantasztikus! Így szónokolt és te mégis azt mondd, hogy nem szeret!

ANNA (okosan, könnyedén): De igen! Talán szeret egy kicsikét! Este, lámpafény-

nél! Amikor nóbelspícece van! (Gesztussal.) De nappal? Ah! Most is észrevettem, hogy nézi az arcóbrómet! Pedig higgyétek el, fiam, az a fontosabb, hogy délelőtt is szeresse az embert a férfit!

JULIA: Tőled aztán lehet tanulni! Ha hozzád jártam volna iskolába, nem maradtam volna vénlánynak!

ANNA (rugalmas boldogsággal átszött, nagy nyujtózással): De van itt valaki más, aki szeret! Érzem a talpamtól a fejem búbjáig!

(A nők egyszerre nagy kíváncsisággal: »Kicsoda?!«)

ANNA (fölszikrázik a mosolyában a foga, kacsintva): Az öregebbik! Az apja! (Az asszonyok megint egyszerre, fölháborodott csodálkozással: »Oh! Ezt a szemtelenséget!« »A vén zsvány!« Hahotáznak.)

Függöny

HARMADIK FELVONÁS

(Szín: Az első felvonás díszlete. De most este van. Egnek a lámpák. A házban nagy dárídó van a »híres, pesti színész» tiszteletére.

FERI BÁCSI (a zsebkendőjével törölgeti a nyakát): Hatalmas trakia volt! Beleizzadtam.

KATALIN (rózsaszínű selyemben): Ugyan Feri! Ebbe a k's vacsorába!

FERI BÁCSI: Kis vacsora? Csak húsétel volt hátféle! Nekem a kappan fűtött be. Megettem két cubákot, meg egy negyven mejjehúsát! (Köröskörül kórus.) Valjék egészségére!

ZSÓFIA (gulambzsinelyemben): Meddig rászóltok még azok a cigányok? (Fölkel Anna mellől, eltűnik hátul a tömegben, a helyére rögtön id. Csaholyi ül le, szmókingban, friss viaszállal a gomblyukában.)

FERI BÁCSI: Bízosan esznek! Nálunk mindig csak esznek. Külön ételtérkép lehetne csinálni Magyarországon. (Juliahoz.) Mint a háborúban a hadállásokat, kis zászló jelentené a térképen, hogy melyik házban mi a legjobb. A maga konyháján kapni az egész országban Julikám a legjobb csipkeszószt a vadsertéshez!

JULIA (feketeselyemben, Anna másik oldalán ül): Ma este csakugyan ki akartunk tenni magunkért! Nem mindennap akad ilyen vendégünk! (Még simogatja Anna kezét.)

FERI BÁCSI (főlemeli a térdéről a spriceres poharat, kortyint egyet): Eljen a művésznő! (Egyszerre negyven különböző hang: Eljen!)

ANNA (mosolyogva): Köszönöm szépen! (Nagyon jól van öltözve, divatosan, estélynek. De rendkívül vigyázni kell a ruhájával, hogy mégis egyszerű legyen, mert túlkiudgott, túlbolondos öltözetben meggyűlölnék ezek a falusiak.)

FERI BÁCSI (Anna felé): Na ugye? Mi-

Mi a KOBONA?

Természetes eredetű erősítőszert, mely az afrikai koládióból készül. Jóízű, mint a csokoládé. A KOBONA fokozza az idegerőt és teljesítőképeséget. Gyógyszertárban kapható

csoda este volt tegnap Nyiregyházán a színházban.) *(Büszkén.)* Tudunk tapsolni, mi szabócsiak!

ANNA: Az is szép volt. De az olyasmit én már megszoktam! Hanem az út haza, éjjel a kocsin, a sötét földek között! Aztán fölébredni reggel, amikor a zsalun keresztül besüt a nap! A kis porcellánlavorban olyan langyos a mosdóvíz, akár a tej...

JULIA: Igazán jólérezted magadat nálunk, Anna?!

ANNA: Oh, drágám! Nagyon köszönöm, hogy meghívtatok! *(A két nő keze összesimul.)*

KEMPELEN *(trombitásnadrágú szmókingban összeüti a bokáját Anna előtt):* Ez itt a kislányom, Ida! Hajolj meg Idus!

IDA *(friss, kedves, de egy parányit bohócos, nagyfejű lányka, zavart, mély bókot csinál Anna előtt.):*

KEMPELENNE *(affekta, vidéki asszony):* Igérni méltóztatott a művésznőnek, hogy meg méltóztatik hallgatni a kislányomat! *(Nyafkán.)* Mert ő is színész nő szeretne lenni!

ANNA *(mosolyogva):* Mindenki az szeretne lenni! Nem tudom, mi boldondította meg az embereket idelent?

FERI BACSI: A mozi! Mióta az én titkáromra k'sütöttek, *(a hüvelykével hátra mutat egy fekete fiatalemberre)* hogy hasonló Rámon Novárróhoz. Azóta nem fér a bőribe. Azt mondja, ő itthagyarja a vármegyét és kimegy Hollywoodba! *(Női kórus: Ygadzán? Káj, de érdekes! Tényleg kimegy Pistá? A nők körülfogják a negédesen tiltakozó szép fiút.)*

KEMPELENNE *(Annához):* Hát mit csináljon Iduska? Énekeljen? Vagy szavaljon? Mert tud kérem mind a kettőt!

ANNA *(beletörődve a végzetbe):* Énekeljen s, meg szavaljon is! Hadd lássuk!

KEMPELEN *(közben előkerítve valahonnan a primást, aki vidéki cigánybanda feje. Irtó magas gallért és sárga cipőt visel):* Gyere Dundus! Kisérni fogod a lányomat! *(A primás áll a alá fogja a hegedűt és kérdőleg néz Idára.)*

KEMPELENNE *(a lányához):* Énekelj valamit angolul!

ANNA: Te tudsz angolul?

IDA: Beszélni nem, csak énekelni.

PRIMÁS *(a lány háta mögé áll és rázendít.)*

ANNA *(biztatóan):* Gyereünk kicsikém! *(Következő kórus: »Halljuk! Halljuk!«)*

IDA *(nagy lámpalázzal s komikusan énekelni kezdi a Shanghai Lil-t. Utána óriási taps.)*

ANNA *(tapsol):* Elragadó! Ez eddig remek! Es most halljuk a prózát!

IDA *(boldogan)* Vers lehet?

ANNA: Lehet!

IDA *(újra meghajlik):* Szeptember végén. Írta: Petőfi Sándor. *(A címet nagy taps üdvözl.)*

ANNA: Rajta! Ne félj úgy, szívem!

IDA *(szavalni kezd, képzelhető, hogyan?):* Még nyílnak a völgyben a kerti virágok...

ANNA: Elég, drágám! Elég! Óriási tehetőség! *(Kempelenhez.)* Doktor úr, a magya lánya valóságos kis kincs! De az Istenért, ne engedje színpadra! Mert a színpad olesó dolog! Es ebben a silány világban inkább

csak az olyan közepszerű ügyesség való oda, amilyen például az enyém is... *(A vendégkoszoru tiltakozó mormolása.)* De igen! Ez így van! *(Iduskára mutat.)* Az ilyen drágagyöngyöt őrizni kell, otthon! Elzární minden nyilvánosságától! Uljön a zongorája mellett!... *(Magához vonja, megöleli és megcsókolja Iduskát.)* Tégedet fiám nem illik és nem is lehet pénzért kimérni! *(Helyeslő zúgás mindenfelől.)*

KEMPELEN *(kidülleszti a mellét):* Mindig mondtam én, hogy tud ez a lányka! *(Büszkén elstál Iduskával, mintegy cerclét tart a tömegben.)*

KEMPELENNE *(affektálva):* Szóval lehet reményünk? Nagyon köszönöm művésznő!

ANNA *(közbevág):* Ugyan mit művésznőzöl? Azt hiszem, én vagyok az idősebb! Szervusz!

KEMPELENNE *(úgy néz ki, mintha a nagyanyja lenne Annának, szpogva):* Le kérek! Hogy mondhatasz ilyet?!... *(Zavartan pislog.)* Hiszen én harmincöt esztendő vagyok már!

ANNA *(szélesen, vidáman):* En pedig harminchat! *(Roppant feltűnés, a nők szinte visonganak a kéjtől: »Na de iljet!« »Lehetetlenség!« »Milyen aranyos, meg meri mondani!« »Nézd a lábát!« »Abszurdum, nem igaz, csak úgy henege!« Ezt mind egymszerre, egymásra kopirozva mondják. Annának rendkívüli sikere van a vallomásával.)*

KEMPELENNE *(mímeli, hogy mindjárt elájul, affektálva):* Elájulok, Fogjanak meg, mert mindjárt elájulok itt a szoba közepén! *(Senki sem fogja meg, gonoszul)...* Te biztosan valami injekciót használatsz drágám!

ANNA: Nem én, aranyom. Csak nem eszem olyan édes habokat, mint til! Nem mártogatom ki kenyérbéllel a szószt a pesesnye alól. Ha valami fizik, már ott is hagytam! Ecetesumslagba csavarva alszom! Hogy büntetné meg az jó Isten, aki kitalálta divatnak a soványat! *(Nagy nyüzgés, vihogás, helyeslés, egy kis taps.)*

KÖVER HÖLGY *(nagy mellű, középkorú, kedves asszonyka, előrelép a vendégkoszorúból, Annához):* Tessék rámmézni! Tessék megmondani nekem művésznő, ha vékony kosztra fognam magamat, almára, aludt-tejre, citromra, ugorkára, lehetne még belőlem valami?

ANNA *(gusztálja a nőt):* Te angyalom?! Ezzel a hajjal? Ezzel a szemmel?! Bálkirálynő! *(Feláll, odamegy a nőhöz, tüstént félrevonulnak, egy csomó más asszonnal együtt, mintha a soványítókurát beszélnek meg. Az inasok és szobalányok, sőt maga Zsófia és Katalin foglyalot, limonádét, pálinkát hordanak körül, ami egy kis szünetet csinál a dialógan.)*

FIATALEMBER *(megragadja az alkalmat, hogy beszélni lehet, az alispán csoportja felé):* En tudom, hogy mért szeretne mindenki színipályára menni? Általában, hogy a hölgyek miért kívánnak inkább dolgozni, mint azelőtt! Ez kérem világ-szellem. Az emberek közt alapjában véve egy nagy különbség van. *(Hangsúlyozotán.)* Vannak, akik abból élnek, amit csinálnak! És vannak, akik abból élnek, amijük van. És vannak, akik abból élnek, amit csinálnak! Már most kérem, miután a magántulajdon határvonalai teljesen elmosódtak...

FERI BÁCSI (*tiltakozóan fölemeli a poharat*): Hagyjuk Béla ösém ezeket a dolgokat. En mindig haragszom, amikor azt mondják, hogy a világ rosszul van berendezve! Lehet! De én meg vagyok vele elégedve így! Mi jogon is békétlenkedjék a kukac, aki benne van a jó vastag sajt kellős közepében?

FIATALEMBER (*ellenzéki verve*): Igen ám, Feri bácsi! De ha közben a paraszt sorsára gondolunk. A népre!

FERI BÁCSI (*haragosan*): Elég! En jó ember vagyok. Es ha nekem bebizonyítaná valaki, hogy a sommásnak, a zsellérnek, a kubikosnak a duplájára megyen a sallárium, ha én kivonulok a sajtból, — kivonulnék belőle. Akár kimennék családostól a mezőre, hogy zöldségen éljünk, mint a nyúl! (*Gesztikulál a pohárral*.) De amíg nekem komolyan meg nem ígérlik, hogy a pusztulásomtól csakugyan boldogabb lesz a szegény... (*Energikusan*.) addig én benne maradok a sajtban erővel! (*A stréberék megjelenézik az öreget, az ellenzéki fiatalember oldalt vonul és ingerült gesztikulációval próbálja egy lelkesen figyelő szép lánynak megmagyarázni az igazát.*)

IFJ. CSAHOLYI (*eddig Kittyvel forgódot a vendégek között, most a háttérből előre közeledve, vidáman kiáltja*): Figyelem! Egy hajórakomány huszár érkezett szerény körünkre! (*Hátramegy, hogy az új vendégeket üdvözölje — nagy élénkség, a lányok lázasan igazgatják magukat.*)
(*A huszárak nem a régi búzakék atilába vannak öltözve, Mai huszártisztek; nagyon fiatalok és egy kevésbé talán komolyabbak, mint a hajdaniak. Most szállhattak le a kocsiról a ház előtt. A csákójukat, kardjukat, valószerűen elvették; már kint a terrazon, mert a színre már »szobakészen« jönnek be. Boldog, nagy tumultus fogadja őket, mindenki egyszerűen beszél. A zürzavarból különben két mondat vehető ki: 1. tiszt: »Bocsánat, a szolgálat miatt nem jöhettünk korábban!« — Zsófi hangja: »A vacsorát lekésték, de a tánchoz jókor érkeztek!« — Kézcsoék, parolák. A tiszték nagyon hamar előre kerülnek Anna közelebe.*)

JULIA: Megálljanak. Hadd mutatom be magukat! (*A tiszték sorban üdvözlik Annát, a sarkantyújuk összependül, egymás után mondják a nevüket: »Ladányi, Bay, Kelemen, Takács.«*)

(*Az ebédlőben játszani kezd a cigány. Zsófi tessékeli a vendégeket a másik szobába. »Kezdődik a tánc, kérem szépen!« A szín kezd ürülni, Annát is átvezeti id. Cseholyi karonfogva az ebédlőbe.*)

FERI BÁCSI (*odamegy Júliához, karját nyújtja. Közben kifelé mennek*): Édes Júlikám! Ha csak egyet cincog a cigány, mindjárt azt érzem, hogy »Szép asszonynak, jónak! Jójárású lónak! Kár megöregedni!...

JULIA (*tréfasan háttáit az öreget*): Ejjnye, maga goromba pokróc! (*Nevetnek, ki-mennek. A színen csak ifj. Cseholyi és Kitty marad, akik ügyesen hátracsúsznak a tömegből.*)

IFJ. CSAHOLYI (*vidáman füttyüli azt a keringőt, amelyet kint játszanak*): Forogjunk egyet?

KITTY: Inkább tegye be az ajtót. Nem szeretem ezt a vidéki csirkecsipogást!

IFJ. CSAHOLYI (*beteszi az ajtót, a zene rögtön halkabb.*) Rendszerben van. Betettem. És most jöjjön. Csokolozunk egy kicsit.

KITTY (*fádan*): Jaj, de rettetesen unalmas maga ezzel az örökös csokolozással! Nem tud valami érdekesebbet kitalálni? Ez olyan »századvégi« dolog. Es ma már a repülőgép meg a rádió korában élünk. (*Azért odamegy a fiúhoz.*)

IFJ. CSAHOLYI: En nem bánom, ha valami okosabbat tanácsol... (*Kis szünet.*) Na látja, hogy nem tud! Csokolozunk csak fiam. Ez az ügy tovább lesz divatban, mint a rádió! (*Lassan, szelíden megfogja és magához vonja a lányt.*)

KITTY (*ridegen*): Először is tegye feljebb a kezét a derekamról.

IFJ. CSAHOLYI: Miért?

KITTY: Mert olyan mélyen van, hogy ez már szemtelenség! (*Hosszú csók után eltolja a fiút.*) Elég volt!

IFJ. CSAHOLYI: Dehogyan volt elég!

KITTY: Lehet, hogy magának nem. De nekem igen. Elfogyott a levegőm! (*Göggösen.*) Mit gondol, csak nem fogok a maga kedvéért változtatni a lélekzési ritmusomon? (*A fiú közeledésére maga elé tartja a kezét.*) Különb is, most jut eszembe, hogy utalom.

IFJ. CSAHOLYI: Engem? Miért?

KITTY (*gúnyosan*): A »művésznő« miatt. A »művésznő!« Még jó, hogy lehet valahogy szólítani. Mert az ember különben nem tudná, hová tegye? Asszonynak nem asszony. Lánynak nem lány. Csak annyit tudunk, hogy harmichat éves. Ha ugyan igaz. Mert ha az ember jobban megnézi a nyakát, attól lehetne negyven.

IFJ. CSAHOLYI: Na és mi közöm nekem mindezekhez?

KITTY: Csak nem akarja elhithetni velem, hogy nem volt viszonyuk?

IFJ. CSAHOLYI (*őszintén*): Becsületemre nem! (*Hencegve.*) Mindössze játszottam vele egy kicsit, mint a macska szokott az egérral.

KITTY (*pikírten*): Vagy inkább, mint a »macskával« szokott az egér!... (*Elkeseredve.*) Nem érzem magam jól, amióta ez a hölgy nálunk vendégeskedik. Mindig azt olvasom ki a szeméből, amikor rándzó: »Nesze, neked adom a levelet rongyom. Nekem már nem kell, megúntam!«

IFJ. CSAHOLYI (*boldogan*): Mueikám, maga féltékeny!

KITTY: Én? Én?! (*Fokozva.*) Én!?! Azt lesheti, amíg én féltékeny leszek magára! En különben is az orosz állásponton vagyok. Nincs féltékenység és nincs szerelem. Az egész szaporodási probléma főleg politikai kérdés, amelyet államilag kellene kanalizálni.

IFJ. CSAHOLYI: Jó drágám! Kanalizáljunk! De majd később. Egyelőre arra kérem, hogy velem együtt vegyen egy jó mély eügot, mint a bűvár, mielőtt a víz alá menne. Aztán versenyezzünk, melyikünk bírja tovább?!

KITTY (*affektálva*): Jaj, de unalmas! Örökké ugyanaz a műsor! Semmi változtatóság! (*Rögtön a nyafogás után, őszintén, mély nagy lélekzetet vesz, összecsofoloznak olyan hevével, hogy szinte észre sem veszik Annát, aki nesztelenül kijön a táncosok közül.*)

ANNA (*lábujjhegyen odamegy a csokolózó pár háta mögé. leül, türelmesen vár, amíg a fiatalok ölelése fölbomlik a végső léghidny miatt. Csak akkor szólal meg, amikor észrevették*): Tüdőtök az van! Bizisten ez nem volt falusi dolog! Nekem csak van

praxism, de ilyen hösszű »izére« még én sem tudok visszaemlékezni!

KITTY (*rendbehozva magát, energikusan*): Figyelmeztetem rá, ha azt hiszi, hogy rajta-csipett valamin — téved! Mi nagyon közeli rokonok vagyunk!

ANNA: Nahát, ez ezután nem vitás, drágám! — ezt megfigyeltem!

KITTY (*ingerülten*): Kérem, ha nevelni akar!...

ANNA: Nem akarlak nevelni. Szeretném, hogyha megszeretnél. Miért nem szeretsz?

KITTY (*hidegen*): Az ilyesmit nem lehet erőszakolni. En tisztelem az ön művészetét és egyéniségét. (*Valamerően.*) És tisztelem a korát is... De szeretni?! (*Vallat van.*) Mi szükség van rá? Eppen elég hódolója van a művésznőnek!

ANNA (*a fiúra mutat, kedvesen*): Miatta van annyi bajod velem?

KITTY (*lesujtón végignézi a fiút*): Ómiatta! Abszurd gondolat! Tessék mutatni rajta egy négyszögcentimétert, ami egy gondolkodó embernek igazán tetszhetne! (*Ifj. Csaholyi sértődött pózba áll.*)

ANNA: Nahát, ez baj. Mert mondhatom, hogy ő meg szeret!

KITTY (*gúnyosan*): Talán elmesélte?

ANNA (*komolyan*): Nem fiam. A nevedet sem ejtette ki előttem. De mi asszonyok megérezzük az ilyesmit. Kurizált, kurizált! Viccből, szónakozásból! Kisujjal! Éreztem, hogy másvalakivel van tele a lelke csordul-tig.

IFJ. CSAHOLYI (*Kittyhez*): Na látja, kutyuskám. Ez az igazság!

KITTY (*gyanakvón*): Maguk összebe-széltek!

ANNA: Miért, fiam? Mi okom volna rá?

KITTY: Mit tudom én? Félek!

ANNA: Te éntől? Micsoda bolondság! Nézz a tükröbe! (*A lány titakozó gesztust tesz.*)

IFJ. CSAHOLYI (*Annához*): Néz ő, kérem! Most csak adja a bankot!

ANNA: Rosszul csináljátok, gyerekek. Látom, hogy kerülgetitek a dolgot, mint a forró kását. Pedig az ilyenbe bele kell menni fülig. El kell határozni keményen! (*Nagy energiával.*) »Boldoggá tesztem ezt az embert és magamat is boldoggá tétetem vele...«

KITTY (*sóhajtván*): Boldogság! Nem reális szó! Olyan, mintha azt tetszene mondani: holdfény!

ANNA: Reális szó! En ezt nem értem! Ne beszélj nekem franciául! (*Kimutat az üvegajtón.*) De a kert csakugyan csupa holdfény. Mintha ezüst picula csillogna minden levélen! Ti ketten úgy összepasz-szoltok, akár a sróf és csavarmenete! Erid-jetek ki sétálni! Fogd üstökön ezt a fiút! Amilyen kemény katonalány vagy, talán embert tudsz dagasztani belőle...

KITTY: En belehálnék, ha csáldónék!

ANNA: Belehálnál?! Csak meg ne hülj, angyalom! (*A lány vállára tesz valami ruhát.*) Itt a keppem! (*Kinyitja az ajtót.*)

KITTY (*legyőzve*): Most ki tetszik nevetni! Kicsúfolsz!

ANNA (*mialatt gyöngéd erőszakkal a holdfényes terrasra taszítja a lányt*): Olyannak látszom, szívem, mint, aki csúfolódik? (*Kitty eltűnik.*)

IFJ. CSAHOLYI (*mohón*): Utána men-jek!

ANNA (*józanul*): Még pedig rögtön, mert kupánitóm!

IFJ. CSAHOLYI (*fölhajtja a gallérját és kirohan a lány után*).

ANNA (*néhány pillanattig az üvegajtónak támaszkodva áll, behunyt szemmel hallgatja a szomszéd szobában felerősödő zenét*).

(*A három nővér bejön a színre. Zsófi, aki az utolsó, beleszi az ajtót. A zene ismét fátyollá halkul. Anna is elmozdul az ablaktól. Valamennyien előre jönnek a bal szög-letbe, a diványos garnitúrához. Letele-pednek.*)

ANNA: Zsófi, kérlek, gyertek csak.

KATALIN: Miért hívtál bennünket?

JULIA: Csak nincs valami baj?

ZSÓFIA: Remélem, rendben van minden?

ANNA: Túl rendben! Örjítő pénzbe kerülhetett ez a dáridó!

ZSÓFIA: Szó sincs róla, fiam. Brutto kasza talán... (*Kis gondolkodás után.*)

...nyolcvan pengőbe.

ANNA (*bámulva*): Czeucz! Ne mondjad!!

ZSÓFIA: De bizony, fiam! Mert falun a nyersanyagot nem kell számítani. Még van a veremben. Ami bor fogy, meg sem lát-szik a pincén. A csirke, pulyka, amennyit öltünk, utánna nő... Hát csak a fűszer... a cukor, a csokoládé, a vanília... hús pengő a cigánynak, datolya a zsardinétón, zab a vendéglovagnak... (*A lámpára sandít.*) talán tíz pengő lesz az áram. A barátom, ne féltse engem! Feszt kézben van-nak nálam a gyeplők!

ANNA (*komolyan*): Tudom, Zsófi. Csak két napja vagyok itt. De máris látom, hogy milyen tisztán vezetted a gazdaságot.

ZSÓFIA (*szerényen*): No, adósság az nincs. Arra vigyázok!

ANNA: Hanem azért emelni még lehetne itt a jövedelmet nagyon. En kijárnám Pesten az állomást Borzatónék!

JULIA, KATALIN: Az Isten is megál-dana!

ANNA: Igazi, modern tehenészetet kéne csinálni, villanyos fejéssel.

ZSÓFIA (*sóhajtván*): Hiszen, ha volna tőke, drágám! ForgópéNZ! (*Bűsan legyint.*)

ANNA: Na látod! Ez az, amiért beszélni szeretnék veletek.

KATALIN: Csak nem akarsz pénzt adni, Anna?!

JULIA (*Katóhoz*): Ne járjon már a cső-röd! Figyeljünk!

ANNA: Kitaláltad, Kati. Adnék!

ZSÓFIA (*józanul*): Milyen feltételekkel?

ANNA: Nekem van valamim. Kivenném a bankból. Lejönnek ide... Úgy fognám föl dolgot, hogy a cégtársatok vagyok. Ott-hagynám a színházat!

JULIA (*démélkedve*): A színházat?!

ANNA: Azt, drágám! Rátartós természet vagyok! Szeretek hamar elmenni mán-de-nünnen, hogy sajnáljanak...

ZSÓFIA: Hát annyi bizonyos, jól meg-férnénk együtt idelent.

ANNA: Bizonyosan... (*Kis habozás után.*) ...De az ilyen esetben mégis jobb, ha a szerződő felek rokonságba kerülnek egy-mással... (*Szünt után.*) Emlékeztek rá, hogy Balázs megkérte a kezemet?!... (*Csönd.*)

ZSÓFIA (*síjja a fogát*): Igen... Tudod,

drágám... Ez úgy van... Hogy te nagy-
szerű teremtés voltál! Kikaparnám a szem-
mit, aki ellened szót emelne!... Dehát a
korkülönbség!

KATALIN: Tizenkét esztendő side, a-
kor »odafele« kellene lenni tizenkettőnek!

JULIA (*zavartan*): Aztán meg úgy veszem
észre, hogy Kittyvel is kezd rendbe jönni
a fiú...

ANNA (*közbevágy vidáman*): Hát ti a kis
Balázst gondoljátok!? Kell is nekem
a kicsi, hiszen az unokám lehetne! Ennekem
a másik kellene! A papája! (*A három test-
vér majd elájul a meglepetéstől.*)

ZSOFIA (*hangosan*): Az öreg Balázs!?
(*Anna nyakába borul.*) Hát azt vedd el, szí-
vem! Boldogan néked adjuk!
(*Julia és Katalin is ölelgetik Annát: »Só-
gorasszonyka!«*)

ANNA: Mindjárt az első percben kinéztem
magamnak! Tudjátok, olyan friss az az
ember, mintha jégen tartották volna eddig.

ZSOFIA (*büszkén*): Hát a kondícióban
hiba nem lehet! En gondoztam!

JULIA (*Annához*): Ezt meg te gondold
meg jobban, fiam. Hozzámenni egy ilyen
deres legényhez!

ANNA: Óh, drágám, nem ismered te a
férfiakat! Szívósabbak a krokodilnál. To-
vább lesz az fiatal éunnám... Meg aztán
van itt egyéb is...

JULIA (*gyöngéden*): Micsoda?

ANNA (*melegen*): Szeretem, ha nagyon
szeretnek. Olyan férfinak akarom a vállára
hajtani a fejemet, aki nagyon örülne neki.
Ő pedig nagyon örülne... Tinálatok az
asszonyok hordják a kalapot. Hát én meg-
keresném a baját, neki is kalapot tennék
a fejére...

ZSOFIA (*egy kis éllel*): Persze, azt kívá-
nod, hogy feloldjuk a gyámság alól!

ANNA: Isten mentsen! Maradjon csak
igy! (*Kedvesen.*) Nem félek én attól, hogy
te leszel az apósom!

ZSOFIA (*megkönnyebbülve*): Te huncut!
Te! Kihúztad az utolsó fogamat. (*Meg-
csókolja.*)

JULIA: Tudja már, Balázs?

ANNA: Nem. (*Mosolyogva*). Most kérném
meg a kezét, instálom!

JULIA: Hát kérjed. Süljön meg hamar
a pecsenye!

KATALIN (*a másik szobába megy, be-
kiált a zenébe*): Balázs! Balázs!

ZSOFIA (*harsányan*): Balázs!

ID. CSAHOLYI (*mogorván*): Itt vagyok!
Mért kurrentálnak! Hagyjatok engem, mu-
latni!

JULIA: Iszol, meg iszol, meg iszol! Itt
hagyd magára a vendégedet! (*Annára mut-
tat, aki egyedül ül a kanapén.*)

ANNA (*mosolyogva*): Üljön már ide egy
kicsit, Balázs! (*Helyet mutat maga mellett.*
*ID. Csa HOLYI leül Anna mellé, mialatt a há-
rom nővér hátul lábujjhegyen kison és
betezsi az ajtót.*)

ANNA (*kacérán a mellette ülő férfihez*):
Mondjon valami szépet, Balázs!

ID. CSAHOLYI: Kilenceszláger!

ANNA (*a férfi térdére teszi a kezét*):
Szóval nem akar udvarolni nekem?

ID. CSAHOLYI (*egyszerre könnyörgő han-
gon*): Ne bántson, Anna, hiszen, ha egy
csepp íngalom volna magában, láthatná,

hogy majd frászt kapok már a sok zenve-
dés miatt!

ANNA: Mért szenved?

ID. CSAHOLYI: Persze, hogy magáért!

Látom, hogy kurizál magának mindenki.
ANNA (*tettetett csodálkozással*): Tán csak
nem szerelmes maga énebelém?... (*Szünet
után, unszolva.*) Na, mondja! Szerelmes?

ID. CSAHOLYI (*szerénykezve lehajítja a
fejét*): Nem tudom én azt kimondani. Nem
illik az én eszű, vén szájamra ez a szó!

ANNA (*kicsit nézi a férfit, aztán szeliden
átöleli a nyakát és szájoncsókolja.*)

ID. CSAHOLYI (*úgy viselkedik a csók
után, mint a szüzlány. Eltolja magától
Annát, félrefordul, a tenyerébe temeti
arcát.*)

ANNA (*erővel elhúzza a férfi kezét az
arca elől*): Mi van magával, Balázs?

ID. CSAHOLYI (*könnyörgőve*): Ne csinálja
ezt velem, Anna! Nem tudja, ki vagyok
én?! Miféle ócsó kakas! Hogy be vagyok
szennyezve. Mindenféle cseléddel, bojtár-
lánnyal. Akik elvették a tiz krajcárt, aztán
kikacagtak utána... (*Megint el akarja
dugni az arcát.*)

ANNA (*megfogja a kezét, gyöngéden*): Oh,
drágám! Hiszen én sem vagyok különb.
(*Gesztussal.*) Micsoda batyú van a hátamon
olyan csókokból, amiket most már röstellek...

ID. CSAHOLYI: Anna! Anna!

ANNA: Na, hadd bújok a vállához. Fá-
radt vagyok, szeretnék megpihenni vala-
merre, ahol szívesen tűrik el a fejemet.
Most már csak az a kérdés, hogy legyünk
egymással? Legyek a szeretője, vagy el-
venne feleségül is? Ennekem mindegy. Maga
válasszon!

ID. CSAHOLYI (*kétségbeesve*): Látja, ez
az Anna! Egyformán nehéz mind a kettőt!
Mert, hogy legyek én a babája? Nincs egy
vasam. Nem tudnék én Pestre utazni, még
Nyiregyházára sem. Azt meg csak nem kö-
vetelhetem, hogy maga járjon le ide, falura,
találkoznai, a szénaboglya tövébe.

ANNA (*mosolyogva*): Pedig én lejönnék.

ID. CSAHOLYI: És hogy feleségül ve-
gyem? Hiszen elvinném. De hova tennék
le a fejünket?

ANNA: Annyi baj legyen! Eltartom én
magát, Balázs! Ami az enyém, az a magáé!

ID. CSAHOLYI (*elszántan*): Nahát elve-
szem! (*Földül a dívánról, izgalomban körül-
járja az egész kis szöglet garnitúráját.*) És
nem is kell engemet eltartani! Majd meg-
mutatom én! Keresztülgázolok a lelkem, aki
elém áll! Kirágom az oldalát ennek a kutya
megyének! (*Visszaül Anna mellé.*)

ANNA: Látja, így szeretem! Álljon a tal-
pára! En is összeszedem magam! Talán még
gyermekem is születhet! Veszedelmes már?
Nem bánom! (*Szilaj vággyal.*) Ráreszkiro-
zom az életemet!

ID. CSAHOLYI (*elkeszen*): Egy kis po-
ronty? (*Boldogan.*) Hej, ha én azt a pólyát
odatarthatnám a fiam orra elé! Na, te híres!
Csináld utánam. (*Összeesókolóznak.*)
(*Ebben a pillanatban nagy zenét, zsvajt,
füstöt hozva magával, a szívre lép a tán-
colók közül Kempelen.*)

ID. CSAHOLYI (*elkeseredve*): Sántultál
volna meg József!

KEMPELEN (*Annához gavallérosan*): Sza-
bad egy fordulóra? (*Nyújtja a karját.*)

ID. CSAHOLYI (*Anna után*): Hát akkor

kérem, küldje ki valamelyik nővéremet, ha rájuk bukkank!

ANNA (visszakacsint): Akár mind a hármat is, Balázs! (Kimegy Kempelen előtt az ajtón. Szól a zene, hallatszik a boldog zsvajjás.)

ID. CSAHOLYI (rövid ideig egyedül van a színen. Harciasan néz a nyitott ajtó felé, amelyen gomolyog a gőz, drad a muzsika. Hangosan beszél, mintegy buzditva magát): Megmutatom én! Kiverekszem én! És ha a világ összes sárkányai jönnek! (Felhajtja a szeméingya mellényét. Nadrágszíj van rajta. Három lyukkal szorosabbra húzza a szíját, mintha ezzel is keményíteni akarná magát a nagy küzdelemre. A három nővér egymásután bevonul, az utolsó beteszi az ajtót, a zene elhallul. Az asszonyok, mint az inkvizítorok földlának id. Csaaholyi előtt. Egy kis csend. A társaság tagjai farkasszemet néznek egymással.)

JULIA (szigorúan): Kérettél minket?
ID. CSAHOLYI (elszántan): Igen! Mondanivalóm van hozzátok!

ZSOFIA: Halljuk!
ID. CSAHOLYI (egyszerre elgúvulva): Ne várjunk holnapig? Nyugodtabb lesz a ház.

ZSOFIA: Most már beszélj! Idecsödtetted mind a hármunkat!

ID. CSAHOLYI: Jobb volna holnap. Mert nagyon nagy dolog. Nem illik ilyen zenebonába!

ZSOFI (lenézőn): Nagy dolog! Van is teked nagy dolgod!

ID. CSAHOLYI (nekidurálja magát): Nahát van!

JULIA (gúnyosan): Vajjon micsoda?

ID. CSAHOLYI (ránt egyet a nadrágszíján): Megházasodom! (Mind a három nő egyszerre: »Ugyan ki megyen hozzád!«)

ID. CSAHOLYI: Ne csúfolódjatok! Mert olyan nagy nő, akit importálni kellett erre a kóduz semmi vidékre!

JULIA: Ne szónokoljon annyit! A nevét mondja!

ID. CSAHOLYI (elszántan): Anna! (Egy kis szünet után.) Hallgatók?! Bámultok?! Nahát, idehallgassatok, ha engem ebben meg mertek akadályozni, bemegyek a szobamba, veszem a lancasteremet...

KATALIN (legyint): És úgy főbedurrantod magadat!... (Nevet.)

ZSOFI: Hogy kereshetem a fejedet!

JULIA (Zsófiához): Ha igaz ez a dolog, ennek örülnék!

ZSOFIA: En is! Át lehetne alakítani nekik a hat vendégzobát!

ID. CSAHOLYI (bámulva): Ne vicceljétek!

JULIA: Mikor tréfáltam én magával?

ID. CSAHOLYI (hízlelve): Pedig én úgy szeretném, ha egy kicsit ellenkeznének! (Odabújik a testvérehez, mint egy cigány.) Ellenkezetek egy kicsit, Zsófikám! Szeretném azt mondani Annának, hogy nehéz dolog volt, de én a sarkamra álltam!...

KATALIN: Mitől jó az ilyen butaság?

ID. CSAHOLYI (könyörögve): Hogy egy

kicsit egál partner lehessen a feleségemmel.

(Kitty és ifj. Csaaholyi a fenékaajtón jönnek, karonfogva, látszik rajtuk, hogy mindent elintéztek odakint.)

ID. CSAHOLYI (kiragadja magát a nők közül, a fiához rohan, diadalmasan): Lehúztalak a nőnél, fiú!

IFJ. CSAHOLYI: Miféle nőnél?
ID. CSAHOLYI: Annánál!

IFJ. CSAHOLYI: Bánom is én! (Vérmenesen magához vonja Kittyt.) Ennél húzozz le! (A gesztus után világossá válik a három nő előtt, hogy mi történt a fiatalok között a kertben.)

ID. CSAHOLYI (csak a maga dolga érdekében): De úgy lehúztalak ám, hogy feleségül is veszem hamarosan!

IFJ. CSAHOLYI (fűtlyent egyet): Anna lesz a mostohamamám?! Tyhú! Hogy fogom én pumpolni szegényt!...

KITTY (nagyon komolyan): Érdekes ez, én egy félóra előtt még utáltam Annát! És most szeretem. Megjegyzem, Annának igaza van! Balázs bácsi még mindig többet mutat a fiámnál. Uglátászik, régen jobb anyagból gyártották a férfiakat! (Odasimul az öreg melléhez.)

IFJ. CSAHOLYI (elhúzza a lányt): Hagyjuk ezt a túlságos bizalmaskodást. En már megsütöttem az ujjam apámon!...

KATALIN: Micsoda ambó!
ZSOFIA: Kihirdessük a vendégek előtt!

JULIA: Majd hajnalban, hogy átmaradjanak utána délig!...

ID. CSAHOLYI: Na gyere fiú, hadd csókoljalak meg.

IFJ. CSAHOLYI: Kár csücsöríteni, nem megyek apám.

(Az ajtó kinyílik, megjelenik egy táncoló pár: Kempelen és a kövér nő. Aztán egy másik pár, egy harmadik. A szín lassan megtelik a táncoló, turka néppel. A zene fokozatosan erősödik. A dialóg közben folyik. Feri: »Mi ez?« »A háziak különvonulnak.« A Ramon Novarozhoz hasonló fiatalember Iduskával. »Odabent már nagyon meleg van. Inkább kangyargunk itt a bútorok között!« Feri bácsi jön, Zsófinak nyújtja a karját, táncolnak. A cigány azt a csárdást játssza, hogy: »szép a rózsám, nincs hibája...!« A zene halk, a tánc síma, szinte csak sétaszzerű. Anna jön az egyik huszártiszt karján.)

TISZT: Szabad a következő táncot?

ID. CSAHOLYI (odalép Annához): Azt már nem rózsám! Huszárral nem engedtem táncolni: egyelőre! (Keményen, merészen lekéri a nőt a tiszt karjáról.) Na Zsófi! Hát ki vagyok én?! Melyik legény csinálta a legjobb parit az egész megyében?!

ZSOFI: Te! De ne henegej. Mert nem téged szeretett meg Anna, hanem minket. A sárkányaidat.

ID. CSAHOLYI: Igaz ez Anna?

ANNA: Igaz hát! Persze hogy őket.

ID. CSAHOLYI: Nahát, akkor én még eljárom ezt a csárdást, aztán bemegyek a szobamba, leakasztom a lancasterem a falról...

ANNA: ... És úgy főbedurrantja magát, hogy kereshetjük utána a kobakját.

ID. CSAHOLYI: A keservit! Úgy látom, hogy én egy negyed k sárkányt vásároltam magamnak.

Szempilláját 1 perc alatt meg-hosszabbítja az **EISNER-féle**

szempillafesték barna és fekete színben 1 tubus ára..... P 3.-

Eisner főh kam. drogéria, Budapest, Andrásy-út 37.

FÜGGÖNY